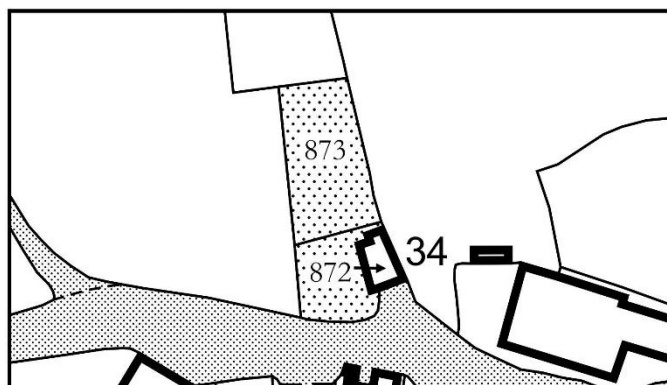

ERVE JACOBS OP 'T WESTERENDE

ONSTWEDDE 34

01-01-1829

Gemeente Onstwedde sectie E:

872 huis en erf 570 m²

873 tuin 840 m²

Artikelnummer 70:

Hiske Engels Engels

landbouwer te Onstwedde

Hiske Engels Engels

geb. 10-09-1794 Onstwedde
ged. 14-09-1794 Onstwedde
beroep: schoolhouder/arbeider/
schatter van het slachtvee

ovl. 08-05-1875 Onstwedde

z.v. Engel Hiskes

en Elsie Halmingh

kinderen: geboren Onstwedde (34)

05-06-1821 Engel

ongehuwd overleden 22-08-1846 Onstwedde

01-05-1823 Jan

huwt Onstwedde 22-03-1856 Roelofke Scholtens

22-10-1824 Elsie

ongehuwd overleden 27-11-1896 Nieuwe Pekela

13-07-1826 Albert

overleden 07-01-1828 Onstwedde ()

14-08-1828 Zwaantje

huwt Vlagtwedde 29-10-1853 Geert Jans Trenning

15-01-1831 Hindertje

huwt Onstwedde 09-05-1863 Johannes Bunt

31-08-1834 Albertje

huwt Nieuwe Pekela 07-02-1874 Jacob Kiel

16-04-1838 Alke

huwt Bellingwolde 18-05-1867 Geert Wiersema

huwt 1e

Nieuwe Schans

15-04-1820

Alke Jans Huitzing

geb. 08-04-1796 Veele

ged. 23-04-1796 Vlagtwedde

ovl. 09-03-1842 Onstwedde (38)

d.v. Jan Jans Huitzing

en Swaantien Hindriks Koers

Idem

huwt 2e

Veendam

03-07-1843

Antje Jurjens Sligter

geb. 23-12-1804 Veendam

ged. 06-01-1805 Veendam

ovl. 26-02-1887 Onstwedde

d.v. Jurjen Everts Sligter

en Foske Jans Groten

kinderen: geboren Onstwedde

24-04-1844 Fokje

huwt Onstwedde 21-05-1864 Gerrit Hiller

06-10-1845 Jurjen

overleden 21-09-1860 Onstwedde

04-10-1847 Engelina

huwt Onstwedde 14-01-1871 Geert Hiller

15-04-1820 Gecompareerd: Hisko Engels Engels, geboren te Onstwedde den tienden september 1794, blijkens acte van den schout der gemeente Onstwedde; van beroep schoolhouder, wonende te Hamdijk gemeente Nieuweschan; meerderjarige zoon van den daglooner Engel Hiskes, wonende te Onstwedde en van wijlen Elsie Halmingh, overleden of begraven den tweeden januarij 1796, in leven ehelieden, ter eenere en Aalke Jans Huitzing, geboren te Veele, gemeente

Vlagtwedde, den achtsten april 1796, van beroep dienstmeid, wonende te Bellingwolde, meerderjarige dochter van wijlen Jan Jans Huitzing, begraven te Onstwedde den vierentwintigsten november 1806, en van wijlen Zwaantien Hindriks Koers, overleden den tweeden februarij 1804, in leven ehelieden, ter andere zijde. Welke van mij verzogt hebben te procederen tot voltrekking van het huwelijk tusschen hunlieden voorgenomen. (Huwelijksregister Nieuweschans, akte 4).

13-11-1828 Ten verzoeke van Hiske Engels Engels, landgebruiker wonende te Onstwedde is overgegaan tot de openlijke verkoop van:

- een akker bouwland, groot plusminus 50 roeden, gelegen op de Holte onder Onstwedde [kad.nr. F95], N. en W. Boele Geerts Boeles / O. Meindert Wubbles Meinders / Z. de Hereweg, aan den requirant uit zijn ouders nalatenschap opgekomen.

Na voorlezing van welke voorwaarden aan de aanwezige gegadigden en herhaalde veiling is het boven omschreven perceel toegewezen aan den koopman Jan Harms Strating wonende te Onstwedde als hoogste bieder voor de summa van 265 guldens. (t122|i53|a174).

Engel Hiskes

ged. 17-10-1762 Vlagtwedde
 beroep: arbeider
 ovl. 09-04-1822 Onstwedde (34)
 z.v. Hiske Engels
 en Antje Geerts
 huwt 1e Onstwedde 01-08-1790
 met Elsie Halmingh
 kinderen: geen

huwt 2e
 Onstwedde
 17-04-1797
 h.c. 15-04-1797

Reentje Ernestus
 ged. 17-11-1754 Onstwedde
 ovl. 10-01-1821 Onstwedde (34)
 d.v. Ernestus Harms
 en Aaltjen Jacobs
 huwt 1e Onstwedde 11-01-1784
 met Jan Engels

15-04-1797 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Engel Hiskes en Reentje Ernst, beide uit Onstwedde.

1. De bruid trekt in bij haren bruidegom in sijne aangekogte behuising te Onstwedda, bij denzelven inbrengende alle hare, zo hebbende, als toekomstende goederen, waarvan bij de inbrenging aantekening gehouden, en quitantie zal gegeven worden bovenop deze verzegeling.
2. Indien het onverhoopt mogt gebeuren dat de bruidegom voor sijne bruid mogt overlijden zonder lijfserven, zo belooft hij aan sijne bruid een kindsdeel à viere ten honderd jaarlijks, in gelijk geval belooft de bruid aan haren bruidegom alle hare, zo hebbende, als toekomstende goederen, mede geval belooft de bruid aan haren bruidegom alle hare, zo hebbende, als toekomstende goederen, mede à viere ten honderd jaarlijks. Welke begifting zal stand grijpen, hetzij er kind of kinderen geweest, of gene geweest zijn, doch in geval van hertrouwing zal se van weerszijden vervallen.
3. Kind of kinderen uit dit huwelijk verwekt wordende zal of zullen in alle zijdvallen het recht van representatie genieten.

Getuigen: Jan Roelfs en Geert Geerts Thools. (t732|i1064|f107v-108).

17-04-1797 Uit de bekken ontvangen doe Engel Hiskes getrouwt is Reintie Ernst vijf stuver 4 doiten 0 - 5 - 4

28-02-1810 Tweede bijdrage voor de afgebrande boerderij van Abel Hindriks Boels: 98. Engel Hiskes 1 - 14 - 6

07-04-1797 Voor mij zijn gecompareerd Engel Hiskes te Onstwedde woonagtig ter eener, beneevens Boele Elzes Halm voormond, Geert Hiskes sibbe en Geert Jans Huiges als vreemde voogd, over de twee minderjarige kinderen van eerste comparant bij wijlen Elsjen Elzes Halm in egte verwekt, ter andere zijde, verklaarende, na geëxhibeerden en geëxamineerden inventarium, te zijn geaccordeert en geconvenieerd, over der pupillen moederlijke, zoo vaste als losse goeden, en lijfstoebehooren (exempt het goud en zilver ten inventarium vermeld met twee vlassen lakens en twee paar kussenbuiren) welke terstond aan den voormond moeten worden overgegeeven, zulks bekrachtigende door solemnisatie deezes op volgende maniere.

Dat eerste comparant voor zig zal hebben en behouden, den geheelen nagelatenen moederlijken boedel, zoo vaste als losse, goederen.

Voorts is geconditioneerd, dat eerste comparant, bij volle agtien jarigen ouderdom der pupillen, of trouwdag voor dien tijd, op de eerstinvallende maij zal moeten uitkeeren, in vrij kost en schadeloos geld, de somma van 520 Car. gulden zonder meer, te weeten wegens jieder pupille, bij voorschreeven ouderdom of trouwdag voor dien tijd, de geregte halvscheijd. (t732|i310|a20|f173v).

Elsien Elses Halmingh	huwt 2e	Engel Hiskes
ged. 15-05-1758 Onstwedde	Onstwedde	ged. 17-10-1762 Vlagtwedde
geb. Smeerling	01-08-1790	beroep: arbeider
bgr. 02-01-1796 Onstwedde		ovl. 09-04-1822 Onstwedde (34)
d.v. Else Boeles Halmingh		z.v. Hiske Engels
en Wendelke Freriks		en Antje Geerts
huwt 1e Onstwedde 07-12-1783		huwt 2e Onstwedde 17-04-1797
met Albert Jarks		met Reentje Ernestus
kinderen: geboren (gedoopt) Onstwedde		
08-06-1791 Else (12)	begraven 06-09-1792 Onstwedde	
26-09-1792 Wendelke (30)	begraven 18-05-1801 Onstwedde	
10-09-1794 Hiske (14)	huwt 1e Nieuwesch. 15-04-1820	Alke Jans Huitzing
	huwt 2e Veendam 03-07-1843	Antje Jurjens Slijter

01-08-1790 Uit die bekke ontfangen een gulden twe stuver doe Engel Hiskes en Elsjen Elses zijn getrouwt 1 - 2 - 0

06-09-1792 Op de begraftenis van Engel Hiskes zijn kint uit de schootel ontfangen elf stuver twe daiten 0 - 11 - 2

26-01-1793 Wubbe Meijnders te Onstwedde woonagtig verkoopt aan Engel Hiskes ook aldaar woonagtig:

- een akker bouwland agter het Onstwedder Nieuwland geleegen [*kad.nr. F95*], plus minus 1½ mudde insaads groot, 6 möllen breed, geevende tot het jaar schattinge een stuiver, N. boerevelt / O. verkooper zelvs / Z. boereweg / W. Geert Boeles. Koopsom 211 gulden. (t732|i310|a2|f32v).

03-12-1795 Eerste bijdrage voor de afgebrande boerderij van Abel Hindriks Boels:
91. Engel Hiskes 1 - 8 - 6

02-01-1796 Ontvangen uit de schotel doe Elsien E. Halm begraven is een gulden zeventien stuiver zes doiten 1 - 17 - 6

18-05-1801 Op de begravenissche van Engel Hiskes zijn kind uit de schootel ontfangen vijftin stuver 0 - 15 - 0

02-09-1790 Voor mij zijn gecompareert Geert Hiskes te Jipsingehuizen en Aeijske Elzes Halmingh te Smeerling woonagtig, de eerste als voormonder en de tweede als sibbe voogd (zijnde de vreemde voogd Jan Luikens te Onstwedde absent) over het minderjaarg dogtertje van wijlen Albert Jarkes bij Elsie Elzes Halmingh te Onstwedde in egte verwekt ter eener, beneevens Elsie Elzes Halmingh des pupilles moeder en haare teegenswoordige eheman Engel Hiskes des pupilles stiefvader ter andere zijde, welke verklaarden na gemaekten overslag en overgegeeven inventarium, een steedevaste en onherroepelijke uitkoop van des pupilles nagelaatene vaderlijke, zoo losse als vaste, geene uitgezonderde, hier of elders gelegeene goederen te hebben gemaakt, zulx bekragtigende door solemnisatie deezes, op volgende wijze.

Dat tweede comparanten des pupilles geheele vaderlijke nalaatenschap, ten gevolge inventarium, in euwigen erffelijken eigendom, met diens lusten, lasten, in en uitschulden, invoegen ten inventarium vermeld.

Mids tweede comparanten (zoo jieder afzonderlijk bij deezen aanneemen) de pupille tot den vollen ouderdom van 16 jaaren, of trouwdag voor dien tijd, in gezondheid en krankheid, kost en kleederen, zullen onderhouden, van het noodige verzorgen, leezen, schrijven en het geene tot eene behoorlijke opvoedinge, na stands behoor, vereijst word, op haare kosten laten leeren of te bezorgen.

Daar en booven neemen tweede comparanten wel uitdrukkelijk an, om an de pupille (uit consideratie dat dezelve voor haar geene vaderlijke goederen behoud) an dezelve, bij voorschreeven ouderdom of trouwdag voor dien tijd, een paar silveren schoegespen te geeven, ook zal de pupille na voorschreeven ouderdom of trouwdag voor dien tijd bij ziekte of zugt, een vrije intrek bij de moeder en stiefvader hebben tot 25 jaaren. (t732|i309|a36|f149-149v).

Albert Jarkes

ged. 15-03-1761 Onstwedde
 bgr. 29-09-1789 Onstwedde
 z.v. Jarke Alberts
 en Alke Wubbess

huwt
 Onstwedde
 07-12-1783

Elsien Elses Halmingh
 ged. 15-05-1758 Onstwedde
 geb. Smeerling
 bgr. 02-01-1796 Onstwedde
 d.v. Else Boeles Halmingh
 en Wendelke Freriks
 huwt 2e Onstwedde 01-08-1790
 met Engel Hiskes

kinderen: geboren (gedoopt) Onstwedde

11-05-1784 Wendelke (16) begraven 01-02-1792 Onstwedde

04-09-1788 Jarke (07) begraven 10-04-1790 Onstwedde

13-05-1783 Albert Jarkes te Onstwedde woonagtig leent 275 gulden van Geert Harms Steerenborgh in de Steerenborgh onder den klokkenslag des karspels Onstwedde woonagtig, rente 4 %. (t732|i308|a38|f147-147v).

07-12-1783 Ontvangen op zondag agtermiddag uit de bekken doe Albert Jarkes en Elsijn Elzes Halm zijn getrouwt een gulden dertien stuver 1 - 13 - 0

26-12-1785 Roelf Scholts Besseling mede caverende voor Boelem Geerts Hardingh voor hen zelfs en in qualité als boermeesters van het loeg Onstwedde verkopen aan Albert Jarkes ook te Onstwedde woonagtig:

- een stukje heideveld gelegen aan de Onstwedder Esche, groot plus minus een mudde land, N. en W. het boereveld / O. Hans Huitzing / Z. de boereweg, schatvrij. Koopsom 82 Car.gld. (t732|i68|f223).
- 29-09-1789 Op die begraftinisse van Albert Jarkkes uit die schootel ontfangen een gulden elf stuver zes daiten 1 - 11 - 6
- 10-04-1790 Op die begraftinisse van Elsijn Elses haar kint uit die schootel ontfangen zeeven stuver vijf daiten 0 - 7 - 5
- 01-02-1792 Op de begreftenis van Elsijn Elses haar dogter Wendelke uit de schotel ontfangen zestijn stuiver vijf daiten 0 - 16 - 5
- 17-03-1783 Aijke Roelfs woonagtig te Onstwedde verpacht voor 9 jaar aan de omtrent meerderjarige Albert Jarkes ook aldaar woonagtig, geadsisteert met deszelfs voormond Haije Wubbes en vader en sibbe voogd Jarke Alberts, nevens den pagtenaar mede comparerende en voor de vreemde voogd Albert Wilts:
- zijns verpagtenaars huis en tuin staande en gelegen te Onstwedde thans door Tonnis Geerts mejerwijze wordende bewoond en gebruikt, het huis met alles wat daar aan aard en nagelvast word bevonden en de tuin met bomen en plantagie, alles zo ende invoegen door verpagtenaar uit den boedel van gemelde Tonnis Geerts bij executie is aangekocht, gevende in het jaar 3 stuiver an de armjager, O., N. en W. Freerk Harding / Z. de boeregrond of weg. Koopsom 325 Car.gld. (t732|i67|f532-533).

Aike Roelfs

ongetrouwd

geb. ca. 1708 Onstwedde

bgr. 31-03-1788 Onstwedde

z.v. Roelf Harms

en Alcke Aickes Naeningh

- 31-03-1788 Op de begrafenis van Aike Roelefs uit de schotel ontfangen een gulden negen stuver 1 dait 1 - 9 - 1
- 13-12-1779 Dat ik ambtholve, ad instantiam creditorum van Tonnis Geerts te Onstwedde, na voorgaande gerichtelijke beschrijvinge van renten, actien, schulden en prætensien over desselvs vaste goederen, en op drie sondaagen van de predigstoelen in de seeven kerken mijner gedemendeerde jurisdictie gedaane publicatien van verkooping, tengevolge trekcedulle van den 6ⁿ maj 1778, bij executie en publike uitmijninge, ad usum jus potius habentium, finaal, steedevast en onherroepelijk hebbe verkogt, gecedeert en getransporteert, zulx bekrachtigende door deezen, an de eersaame Aeijke Roelfs:
- des debiteurs behuizinge, schuire en tuine daar bij, staande en geleege tot Onstwedde, door debiteur zelvz bewoond en gebruikt, Z. de weg / N., O. en W. Freerk Hardingh, geevende jaarlijks 3 stuiver tot armjaagers geld, met de last van een pand op de Agter-weg, ter grootte van een möllen, te maaken, invoegen door debiteur is bewoond, gebruikt en dusvere beseeten. Koopsom 215 gulden. (t732|i148|f8).

Tonnis Geerts	huwt	Swaantje Lammerts
geb. ca. 1734 Onstwedde	Onstwedde	ged. 05-06-1739 Onstwedde
bgr. 30-03-1801 Onstwedde	15-05-1763	bgr. 09-07-1781 Onstwedde
z.v. Geert Meeuws		d.v. Lammert Harms Meesters
en Lijsebet Geerts		en Hille Jacobs
kinderen: gedoopt (geboren) Onstwedde		
in 1763 Hillechien	huwt Onstwedde	31-05-1810 Andries Jannes Rouw
27-05-1764 Lijsabeth	<i>begraven 09-04-1769 Onstwedde</i>	
26-12-1767 Geert	huwt Onstwedde	30-04-1809 Grietje Hanses Moorlag
06-09-1776 Lijsabeth (01)	huwt Onstwedde	10-05-1805 Reint Geerts Kornelius

- 15-05-1763 Uit de bekken twe gulden vif stuver doe Tonijes Geers en Zwaanke Lammers zijn getrouwt 2 - 5 - 0
- 09-04-1769 Uit handen van onzee mester ontfangen van die begraffenise van Tonis Scheeper zijn kindt vier stuver ses plaken 0 - 4 - 6
- 13-01-1772 Jan Luickens meede bevolmagtigt van Jantjen Lammerts egtelieden te Onstwedde, verkopen aan Tonnis Geerts en caverende de rato voor zijn huisvrouw Swaantjen Lammerts ook aldaar woonagtig:
- een akker bouwland geleegeen op de soogenaamde Holte onder voorschreeven karspel Onstwedde, begroot op 5 mollen breedte en een mudde saads inval, N. Harm Abels Migchels / Z. Wubbe Elzes Folckers / O. het gemeene buireveld / W. de heereweg, in spetie 1 stuiver schattinge tot het jaar. Koopsom 200 gulden. (t732|i66|a1|f1-2).
- 22-10-1774 Tonnies Geerts woonagtig te Onstwedde, voor hem zelfs, en in qualité als gevolmagtigde van desselvs vader Geert Meeuwes, en huisvrouw Swaantje Lammerts, lenen 500 Car.gld. van Hiske Aeijskes Nanningh ook aldaar woonagtig, rente 4 %.
- En vrouw debitrice van de vrouwelijke voorregten, dat geen vrouw zig voor een ander, en geen getrouwde vrouw zig voor haar man bestaanbaar verbind (zo als ten ansien der absente debiteuren constituenten expreselijk in voorzijde procuratie vermeld stont) gelijk mede dezer landregt dat vrouwen goed geen verlies is onderhevig. (t732|i307|f332).
- 13-12-1779 Dat ik ambtholve, ad instantiam creditorum van Tonnis Geerts te Onstwedde, na voorgaande gerichtelijke beschrijvinge van renten, actien, schulden en prætensien over desselvs vaste goederen, en op drie sondaagen van de predigstoelen in de seeven kerken mijner gedemendeerde jurisdictie gedaane publicationen van verkoopinge, tengevolge trek-cedulle van den 6ⁿ maj 1778, bij executie en publike uitmijninge, ad usum jus potius habentium, finaal, steedevast en onherroepelijk hebbe verkogt, gecedeert en getransporteert, zulx bekragtigende door deezen, an de eersaame Geert Jans Huiges:
- des debiteurs akker bouwland, op Tamme Camp aldaar geleegeen [*zuidelijk deel kad.nr. E8*], plus minus 2 mudde zaads inval groot, N. kooper zelvz / O. Harm Luitjes / Z. de weg / W. boereveld, geevende 2 stuiver tot het jaar schattinge. Koopsom 325 gulden. (t732|i148|f9).
- 13-12-1779 Idem aan Jan Jans Creemer:
- een akker bouwland, aldaar op de Holte geleegeen, plus minus 1½ mudde saads inval groot, N. Hindrik Boeles / O. de weg / W. het veld / Z. Roelf Heijes, geevende tot het jaar schattinge een stuiver. Koopsom 150 gulden. (t732|i148|f10).

- 13-12-1779 Idem aan Harm Nanninghs:
 ● een akker bouwland op de Holte aldaar, de Beuke genaamt, plus minus 3 bak saads inval groot, schatvrij, N. Geert Nanninghs kinder / O. de weg / Z. het Hubbelingh / W. boereveld. Koopsom 50 gulden. (t732|i148|f11).
- 13-12-1779 Idem aan Roelf Rotgers:
 ● een akker bouwland, bij de Wedder weg op de Holte aldaar gelegen, plus minus een mudde saads inval groot, N. Harm Migchels / O. het veld / Z. Abel Luringh / W. de weg, geevende tot het jaar schattinge een stuiver. Koopsom 126 gulden. (t732|i148|f12).
- 13-12-1779 Idem aan Jan Egberts:
 ● een akker bouwland, op de Holte aldaar gelegen, de Hars Tange genaamt, plus minus een half mudde saads inval groot, schatvrij, N. Onstwedder pastorijland / O. kooper zelvs / Z. het Hubbelingh / W. het veld. Koopsom 26 gulden. (t732|i148|f13).
- 13-12-1779 Idem aan Jan Gerrits Siks:
 ● een akker bouwland, op de Holte aldaar, bij de Wedder weg gelegen, plus minus 1½ bak saads inval groot, schatvrij, N. Hanne Bruiningh / O. boereveld / Z. kooper zelvs / W. de weg. Koopsom 30 gulden. (t732|i148|f14).
- 09-07-1781 Ontfangen uit die schootel op die begraffenis van Swanke Lammers vijf stuver seeven daïjten 0 - 5 - 7
- 30-03-1801 Op de begraving van Tonnis Geers uit de schootel ontfangen vijftin stuyvers 0 - 15 - 0
- 06-06-1801 Nog ses stuver ontfangen van Lizebet Tonnis van het gebruik van het armlaaken over haar vaeder 0 - 6 - 0
- 19-05-1773 Voor mij is gecompareert Geert Meeuws woonagtig te Onstwedde, dewelke bekende en beleede een schiedinge, deelinghe en afhandelinghe van zijne goederen tusschen zijne kinderen te hebben gemaakt, in dezer voegen.
 Dat hij zijn oudste zoon Tonnis Geerts mede stelt en toelaat in de possessie en gebruik van zijn behuisinge en landerijen, staande en gelegen te Onstwedde, levendige haave, tilbaare goederen geene exemt, met derzelver lusten en lasten zoo daar op leggen, mede uit consideratie dat zijn gemelte oudste zoon altoos het werk zeedert veele jaaren heeft gedaan, onder conditie nogtans dat hij zijn vader zijn leeven lang de kost zal geeven, en van alle het nodige voorzien.
 En daar en boven aan zijn oudste dogter Geertje Geerts getrouwt an Jan Bruins, als mede aan Harmke Jans weduwe van Geert Geerts als legitima tutrix over haar twee minderjarige kinderen bij gezeide Geert Geerts in echte verwekt, zal moeten uitkeeren een summa van 170 gulden voor ieder, te zamen makende 340 gulden zonder meer, om in termijnen te betalen, als aan Geertjen Geerts huisvrouw van Jan Bruins op 1mo maj 1774 20 gulden en vervolgens op ieder maj 25 gulden tot dat de volle summe van 170 gulden zullen zijn betaald, egter onder kortinge van zodane 50 Car.gld. als dezelve reeds ingevolge quitantie heeft ontfangen, en aan Harmke Jans weduwe van Geert Geerts als legitima tutrix over haare minderjarige kinderen op 1mo november deezes jaars een summa 45 gulden en vervolgens ieder maj 25 gulden tot volle betalinge van gezeide 170 gulden zo als gemelte Tonnis Geerts mede erscheenen zulks beloofde en annam te zullen presteren.
 Waar mede de afgaande kinderen ten eenemaal van vaderlike en moederlijke goederen zullen zijn afgekogt zonder verdere pretensie of eenige reserve.

In oirkonde der waarheid hebbe ik rigter opgemeld deezen na dat comparanten Geert Meeuws en Tonnis Geerts (hebbende Harmke Jans weduwe van Geert Geerts, en Jan Bruins nomine uxoris behoortlijk geeischt en mede gecompareert geweigert deezen te accepteren en verteekenen) benevens Klaas Harms Mesters van Onstwedde en Ede Jans van Vlagtwedde hier toe gerequireert als getuigen het eerste project hier van na gedane belijinge eigenhandig hadden verteekent, met mijns naams subscriptie en anhangenden zegel bekragtig. (t732|i307|f266).

Geert Meeuws Snider	huwt	Lijsebet Geerts
ged. 27-04-1695 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1700
beroep: kleermaker	vóór 1727	bgr. 09-11-1751 Onstwedde
bgr. 06-03-1778 Onstwedde		
z.v. Meeuws Tonnis		
en Talle		
kinderen: gedoopt Onstwedde		
ca. 1727 Meeuws	begraven 16-10-1763 Onstwedde	
-06-1729 kind	begraven 26-06-1729 Onstwedde	
-09-1730 Geert	huwt Onstwedde	02-05-1763 Harmke Jans Snijder
in 1732 Geertje	huwt Onstwedde	19-10-1760 Jan Bruins Tees
ca. 1734 Tonnis	huwt Onstwedde	15-05-1763 Swaantje Lammerts

14-01-1721 In saecken Jan Wubbes in qualité impetrant contra Geert Meeuwes Tonnies in qualité gedaegde etc. per omnia ad idem [*Contendeerde den impetrant tot confirmatie van sijn uitgebrachte mandaet van opsegginge van soodaene penningen als gedaegde volgens obligatie op rente gebrueckt, om 't selve van u op dach van aflosse wederom in vrijdom te mogen ontfangen. Waer tegens de gedaegde niet erschenen etc. ad idem*]. (t732|i133).

26-06-1729 Ontfangen vijf stuver van die begraffenise van Geert Miewes kind 0 - 5 - 0

10-07-1729 Ontfangen uit die armbul twee gulden seven stuver twee doiten waar mede onder een almose doe Geert Miewes sijn vrou Lijsebit uit die kram is gaan 2 - 7 - 2

30-10-1729 Ontfangen acht stuver van Geert Miewes 0 - 8 - 0

08-10-1730 Ontfangen uit die armbuil twee gulden vijf stuver drie doiten waaronder een almose doe Geert Mieuw sijn vrou Lijsebit uit haar kraam is gaan 2 - 5 - 3

30-08-1731 Articul 2. Quamen binnen Lijsebet Geerts, vrouw van Geert Meeuws, en Frerik Harding klagende zij over 't geweld, dat Frerik haer had angedaen, haer deerlijk slaende, en haer vervolgende in J. Rijxs huijs, 't geen hij niet ontkennen konde, maar had gemeent door Lijsebit verongelijkt te zijn, 't gene zij oprecht betuigde niet gedagt te hebben, waarover hij qudam bekende schuld door verkeerd bericht der doeliters, en verders ook van malkanders niets zeggen konden als alle eer en goed, met hand-tasting alle questie afgelegd, en alle nabuijrlijke vrind-schap belooft.

Articul 3. Verscheen Jan Luijkens beschuldigt dat hij Lijsebet met een hoij-vork was tegengekomen, en in J. Rijx huijs vervolgd, zijde dat hij dat niet wiste, maar door J. Rijx overtuijgt, verklaerde hij zulks uit geen quaadaardigheijd had gedaen, waarmede zij dan ook vredig was, en onderling versoent, tot alle vrede en liefde zijn vermaant

Articul 4. Klaegde ook Lijsebet over Reijnt Mendersing van quade bejeginge en scheldwoorden, maar hij niet in staat sig te verantwoorden, zijde sijn schoonvader Willem Roelfs, dat hij er berouw over had, en so quaad niet had

gemeent, waarover Reijnt Dercks of Luitjen Harms gecommiteert, om hem verders te verstaan, heeft d' ouderling gerapporteert, dat 't hem leedt waer waarmede alle questie is weggelegd. (t2704|i1).

13-05-1737	Uitgelangt an Geert Meeus Sniders op rente negen gulden	9 - 0 - 0
14-03-1738	Ontfangen volgen besetten van die tooren: (Kasboek hervormde kerk van Onstwedde). Noch ontfangen van Geert Meeuwes	10 stuiver
01-05-1742	Ontfangen tijt stuiver rente van Geert Meuwes zin vrou	0 - 10 - 0
09-11-1743	Van Geert Meeus ontfangen elf stuiver rente	0 - 11 - 0
19-11-1746	Van Geert Mews ontfangen dartijn gulden en twe stuver vier plakken kapital	13 - 2 - 4
14-12-1750	Ontfank van het jaar 1750 van die geene die vrijwilligh hebben geven tot maeken van een niuwen schoele hijrna volgende namen: Geert Meuwes	1 - 0 - 0
09-11-1751	Ontfangen uiet handen van onse mester dre gulden dartijn stuver van Karsken Husingh ende Liesebiet Meus haar begrafenise	3 - 13 - 0
22-02-1757	Lamme Geerts weduwe van Hindrik Buts, woonagtig tot Veenhuisen onder 't carspel Onstwedde verkoopt aan Geert Meeuwes, woonagtig tot Onstwedde: ● seekere akker bouwland, gelegen op de zogenaamde Tamme Kamps Horn, op de Onstwedder Essche [<i>zuidelijk deel kad.nr. E8</i>], groot plus minus 2 mudde saads inval, O. Luitjen Harms / W. boerevelt / Z. de weg / N. Jan Huges. Gevende tot ijder jaar schattinge een stuiver. Koopsom 371 Car.gld. 5 stuiver. (t732 i305 f213v-214).	
16-10-1763	Van de mester ontfangen 1 gulden 4 stuver 1 plak uiet scoetel van Meues Geeres sien groue	1 - 4 - 1
06-03-1778	Ontfangen uit de schottel doe Geert Meeus is begraaven seeven stuver twe duiten	0 - 7 - 2

Meeuwes Tonnis	huwt 1e	Grietien <i>Jans</i>
geb. ca. 1650 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1655
ovl. 1720 -1725 Onstwedde	ca. 1677	ovl. vóór 1690 Onstwedde

z.v. *Tonnis Meeuws*

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1678 Tonnis	huwt Groningen	08-05-1700	Trijntje Hindriks Meijers
ca. 1680 Jan	huwt Groningen	03-05-1713	Heiltjen Sijmens Somp

Idem	huwt	Talle <i>Geerts</i>
	Onstwedde	geb. ca. 1665
	vóór 1690	bgr. 13-11-1727 Onstwedde

kinderen: gedoopt Onstwedde

24-05-1690	Stijntie	huwt Wedde	23-12-1725	Hindrik Harms ¹
27-04-1695	Geerdt	huwt Onstwedde	vóór 1727	Lijsebet Geerts
ca. 1700	Grietien	huwt Nieuweschans	29-04-1725	Koene Ridders

23-10-1643 Wubbo Jabbinge om dat in deselffs huis na visitatie des gericht's seker garste so van Meuwes Antoni² om die pachter toe frauderen was voorborgten gefonden, is deswegen voordragen op drie en twintich Caroli guldens 23 - 0 - 0

09-01-1683 In saken Willem Alberts in qualité voermont over wijlen Nanno Besselingh kindt impetrant verdaegt hebbende Luicken Eilers ende Meeuwes Tonnis gedaegden.

¹ Zij laten te Wedde dopen: Tamke op 27-04-1727 en Tallechijn op 24-10-1728.

² Mogelijk is Meuwes Antoni de grootvader van Meeuwes Tonnis.

- Gedaegden niet erschienen wort des impetrants in qualité mandaet van opsegginge van sodane bouwacker als gedaegden ter huire gebruicken geconfirmeert in contumaciam. (t732|i126|f556).
- 09-01-1683 In saken Willem Alberts impetrant verdaegt hebbende Derck Smidt ende Meeuwes Tonnis gedaegden. Gedaegden niet erschienen, wort des impetrants mandaet van opsegginge van sodane mollenwaeren, als gedaegden van den impetrant ter huire gebruicken geconfirmeert in contumaciam. (t732|i126|f556).
- 02-10-1684 In saken Meeuwes Tonnis impetrant verdaegt hebbende Geert Huisinge gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegde 't plichtige op S. Martini te betalen annemende, is sulcx in actis geteickent, om te dienen na behoren. (t732|i126|f1033).
- 02-12-1693 In saken Geert Lamberts impetrant verdaegt hebbende Meeuwes Tonnis gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegdes wegen d' advocaet D. Haselhoff 't plichtige op lichtmisse anstaende den impetrant te voldoen annemende, is sulcx in actis geteickent, om te dienen naer behoeren. (t732|i129|f72v).
- 31-03-1694 In saken Geert Geerts impetrant verdaegt hebbende Mewes Tonnis gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens resterende weveloon. Gedaegde excipiendo versouckende tijdt tot beraet. Met wijderen wort den gedaegde 10 dagen tot dien fine geaccordeert. (t732|i129|f97v-98).
- 07-09-1695 In saken mr. Albert Smidt impetrant verdaegt hebbende Meewes Tonnis gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegdes wegen J. Hesse de schulde ontkennende. Met wijderen wort en impetrant de prætese anspraeck te verificeren geordonneert. (t732|i129|f179-179v).
- 07-01-1696 In saken Jan Roelefs impetrant verdaegt hebbende meester Meeuwes Tonnis gedaegde. Gedaegdes wegen niemant erschienen wort des impetrants mandaet van opsegginge van sodane penningen als gedaegde van den impetrant vermoge obligatie op rente gebruickt geconfirmeert in contumaciam. (t732|i129|f196v).
- 12-12-1696 In saken Tonnis Meewes impetrant verdaegt hebbende Harmen Huistingh gedaegde. Naer verhoir van partijen advocaten wort den impetrant ten volge condemnatoire van den 5 novembris jongts d' executie voor 14 daeller 20 stuiver rest van meerder benevens 1 elle klein linnen end' een paer hoosen over gedaegde geaccordeert, mits de selve inwendigh 14 dagen niet sal in 't werck gestelt worden. (t732|i129|f246).
- 21-04-1697 In saken Wolbert Hanssen impetrant verdaegt hebbende mr. Meewes Tonnis gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegdes wegen S. ab Oostervelt excipiendo wort de gedaegde den impetrant inwendigh een maent te voldoen gecondemneert. (t732|i129|f274).
- 11-01-1698 In saecken Jan Roelves impetrant verdaegt hebbende meester Mewes Tonjes gedaegde. Gedaegdes wegen niemant eerscheenen, wordt des impetrants mandaet van opsegginge van sodaene penningen als gedaegde van den impetrant op rente gebruicket geconfirmeert in contumaciam. (t732|i129|f285v).
- 12-01-1698 In saken Harmen Roeleffs impetrant verdaegt hebbende meester Meeuwes Tonnis daer voor Geert Alveringh intervenieerde gedaegde. Naer verhoir van partijen advocaten wort den intervenient dat een gemeen instrument rakende 't quæstieuse bij 't gerichte soude sijn belijet in te brengen geordonneert. (t732|i129|f286).
- 26-01-1698 In saken Harmen Roeleffs impetrant verdaegt hebbende Meeuwes Tonnis gedaegde. Gedaegde niet erschienen, wort des impetrants mandaet, ten einde de

gedaegde niet sal onderstaen het cooren gewass op 'Tidderingh camp gewassen (so Berent Renssingh is afgegaen, te reppen, roeren ofte vervoeren ter tijdt d' impetrant wegens die daer op staende settpenningen sij voldae, sulcx ingevolge conditien ten boelcedul tusschen verkoper ende coperen opgericht geconfirmeert in contumaciam. (t732|i129|f288).

- 05-02-1698 In saken Harmen Roeleffs impetrant verdaegt hebbende Meewes Tonnis waer voor Geert Alveringe in qualité intervenueerde gedaegde, ten einde de gedaegde niet sal onderstaen het cooren gewass op 'Tidderingh camp so op den acker Berent Renssingh aldaer afgegaen, te reppen, roeren ofte vervoeren, ten sij d' impetrant wegens sijn daer noch op staende settpenningen sij voldae. D' intervenient excipiendo opponerende exceptionem disqualificatoriam activam daer in geradiceert dat d' intervenient ouder hijpotheecq over Berent Renssingh goederen is hebbende dan d' impetrant, met wijderen hinc inde wort des intervenients ingediende exceptio disqualificatoir gerejecteert en dien selven naerder op 't mandaet t' antwoorden geordonneert. (t732|i129|f293).
- 26-04-1698 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Aarent Roeles en Jantien Jans ten Velthuijs.
Dedingsluiden bruidegom: Henderick Roeles / Henderick Aarens / ~~Jan Jans~~ / Aijcke Roelfs / Geert Geerdts voor sijn swaeger, Harm Geerdts / Meeuws Tonjes. (t732|i1063|f18-18v).
- 20-05-1699 In saken mester Harmen Luitiens impetrant verdaegt hebbende Meewes Tonnis gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegdes wegen advocaet Ab Oostervelt excipiendo gehoirt. Met wijderen wort de gedaegde 't plichtige inwendigh 6 weecken den impetrant te voldoen gecondemneert. (t732|i130|f390).
- 08-01-1700 In saecken Jan Roelves impetrant verdaegt hebbende Mewes Tonjes gedaegde. Gedaegdes wegen niemant eerscheenen, wort des impetrants mandaet van opsegginge van penningen als gedaegde van den impetrant vermoge obligatie op rente gebruecket geconfirmeert in contumaciam. (t732|i130|f422).
- 08-01-1700 In saecken Geert Alveringh impetrant verdaegt hebbende Mewes Tonjes gedaegde. Gedaegdes wegen niemant eerscheenen, wort des impetrants mandaet van opsegginge van sodaene bouacker als gedaegde van den impetrant ter huire gebruecket geconfirmeert in contumaciam. (t732|i130|f425v-430).
- 23-03-1700 Tonnis Mewis, van Onstwedde, present en Trijntjen Meijers³, van de Hoornsche dijck, pro qua Jan Meijer als broeder. Copulati per dominus P. Albarthoma den 8 maij 1700 AK. (t124|i173|f99v).
- 06-01-1702 In saken Jan Roeleffs impetrant verdaegt hebbende mester Meeuwes Tonnis gedaegde. Gedaegde niet erschienen, wort des impetrants mandaet van opsegginge van sodane penningen als gedaegde van den impetrant op rente gebruecket geconfirmeert in contumaciam. (t732|i130|f565v).
- 06-01-1702 In saken Tonnis Memes impetrant verdaegt hebbende mester Meeuwes Tonnis gedaegde. Gedaegde niet erschienen wort des impetrants mandaet van opsegginge van sodane penningen als gedaegde van den impetrante op rente gebruecket geconfirmeert in contumaciam. (t732|i130|f566).
- 18-02-1705 In saken Abel Jans impetrant verdaegt hebbende Meeuwes Tonnis gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegdes wegen advocaet Ab oostervelt excipiendo

---

³ Zij laten te Groningen dopen: Grietjen op 09-08-1701, Grietje op 15-11-1702, Hindrik op 08-04-1707, Grietien op 10-02-1711, Marrichjen op 14-03-1714, Henric op 28-08-1716 en Tonnijs op 25-01-1720, allen zijn geboren op de Hoornsedijk. Trijntje Hindriks Meijers is een dochter van Jan Berents en Marrichien Tonnis.

- gehoirt. Met wijderen wort de gedaegde 't plichtige op paesschen te voldoen gecondemneert. (t732|i130|f663).
- 23-04-1706 Meeuwes Tonnis woonaghtigh tot Onstwedde leent 60 Car.gld. van d' advocaet Jacob Hesse tot Vlaghtwedde en desselfs huijsvrouw, rente 5 %. (t732|i58|f183).
- 13-04-1707 In saken Hindrick Victoor impetrant en Meeuwes Tonnis gedaegde wort nae verhoor van partijen de condemnatie over gedaegde voor het liquide geaccordeert, mits dat binnen 4 weecken geen verder instantie daer over sal werden gedaen. (t732|i131|f40v).
- 16-05-1708 In saken Eildert Jans impetrant en Mewes Tonnis gedaegde wort nae verhoor van partijen en op gedaegdes anneminghe de condemnatie over gedaegde voor het plichtige geaccordeert, mits dat binnen 4 weecken geen instantie sal worden gedaen. (t732|i131|f100v).
- 07-03-1710 Borghgraeff Elze Haselhoff verkoopt aan Geert Maarsinck erfgeseten tot Onstwedde en desselfs huijsvrouw:
- acker bouwlandt, gelegen op de Onstwedder Holte, ongeveer 2 mudden zaats inval, N. Reint Dercks / Z. Meeuwes Tonnis. Koopsom 185 Car.gld. (t732|i58|f328).
- 01-04-1713 Jan Meuwes, van Onstwedde, present en Heijltien Sijmens⁴, van de Horensche dijk, pro qua Sijmen Jans als vader. Copulatie per dominus Abbringh, den 3 mej 1713 in A.C. (t124|i175|f59v).
- 24-09-1718 In saecken doctor en scriba H. Doedens impetrant contra Schulte Jans en consorten verders een jeder soo deesen sal worden vertoont gedaegden. Contendeerde den impetrant tot confirmatie van sijn uitgebragte mandaet, ten einde gedaegden sig niet sal onderstaen ofte verdriesten eenige boeckweijte, soo op des impetrants opstreckende veen van de plaets de Camp genaemt ten oosten of beneden de Barlage sloot door u is verbouwt te reppen roeren ofte vervoeren, maer sult gedoogen dat deselve in sequestro werde gebracht ad usum jus habentium. Dient u deesen tot gerichtelijck verbott, sig funderende tot dien einde in een versegelt contract in dato den 7 februarij 1650 volgens welcke de ingesetenen van Hoorn an de hooge heeren borgemeesteren ende raedt in Groningen hebben afgestaen alle de Pekeler Veenen die daer leggen over de Barlaege sloot, en hebben met eenen een ewig duirende scheijdinge opgericht dat die van Hoorn haere veenen souden strecken en eindigen tot an de Barlaege sloot, terwijl nu alle de Hoorener veenen opstrecken tot an de Barlaege sloot, soo vermeint den impetrant dat sijn plaetse als mede in en onder Hoorn gelegen, en expres mede in de gemelte versegelinge in dato den 7 februarij 1650 benoemt, oock veenwaerts moet opstrecken tot an de Barlage sloot, ten sij de gedaegden kunnen an toonen dat sij particulier eenig recht hebben op sijnes impetranten veenen, en hem impetrant alleen van de Barlaege sloot kunnen afsnijden, daer doch alle de andere ingesetenen van Hoorn als nog in het veen opswetten tot an de Barlaege sloot. De gedaegden versochten cassatie van des impetrants uitgebrachte mandaet, en opponeerden de partije tot dien einde exceptionem possessionis in vim praescriptionis, sijnde daer in gefundeert dat sij dit questieuse veen over de tijt jaeren rustig en vredig inter praesentes hadden beseeten, gelijk sij gedaegden beweesen door een attestatie verteijckent door Wilt Wilts tot Wessinghuisen in dato den 18 augusti 1718 als mede door een attestatie verteijckent door Berent Rensinghe en Meuwes Tonnis in dato den 18 augusti

---

⁴ Zij laten te Groningen dopen: Andries op 20-11-1714, te Engelbert: Grietje op 23-02-1716, te Groningen Aefke op 15-03-1719 Tonnisjen op 07-12-1721. Heijltje Sijmens is een dochter van Sijmen Jans en Aefke Jans.

1718 en vermeinden dienvolgens dat haere ingediende exceptionem possessionis in vim præscriptionis ingevolge het 51 artikel van het 4de boeck Ommelander Landrecht en het 34 artikel van het 3de boeck Oldampster Landrecht moste werden geadmitteert. Den impetrant replicando contendeerde tot rejectie van des gedaegdens ingediende exceptio possessionis in vim præscriptionis, en vermeinde dat die in een wilt woest veen gelijk dit was in het geheel niet te passe quam, doordijn men soo doende alle jaer wanneer men hijr of daer in het veen maer wat gebrueckte daer door een posses soude konnen allegeren, en vermeinde oock dat de getuigen die de gedaegde vermeinden te gebruecken ad testimonij dictionem niet admissibel waeren, om reden dat Wilt Wilts deese selve questie voor eenige jaeren met den impetrant scriba Doedens oock gehadt hadde, soo dat hij selfs geinteresseert was, en wat anging de twe andere getuigen Berent Rensinghe en Meuwes Tonnis die woonden bejide selfs in Onstwedde en mochten dieswegen selfs wel geinteresseert weesen, soo dat die getuigen alle drie ad testimonij dictionem niet admissibel waeren. De gedaegden duplicando vermeinden dat deese getuigen immers ad testimonij dictionem admissibel waeren, want dat proces welcke Wilt Wilts tegen scriba Doedens gevoert hadde, was voor langen tijdt reets door accoordt afgedaen, soo dat die geheel niet geinteresseert was, en de bejide andere getuigen Berent Rensinghe en Meuwes Tonnis woonden wel tot Onstwedde, maer besaeten bejide niet een voet grondt, en waeren dienvolgens mede geheel niet geinteresseert. Met wijderen partijen gehoort. Heeft het edele gerichte nae deeser saecken gelegenheit de gemelte getuigen ad testimonij dictionem admissibel verklaert, voorbehoudens den impetrant sijn recht om de getuigen oock interrogatoria te konnen voorstellen, of oock salf rechtens te verblijven quoad personas & dicta testium, en verdere straffinge tegens de persoonen en derselver getuigenisse soo als volgens rechte te konnen inbrengen nae sijn raede. (t732|i133).

04-10-1720 In saaken dr. ende scriba Doedens, impetrant ende appellant contra Schulte Jans ende consorten gedaegden ende appellaaten. Ten einde de gedaegden ende appellaaten souden anhooren deduceren d' gravamina over de beroepinghe van sodane sententie, als den 20 decembris 1719 door d' edele welgeleerde heer richter dr. Theod. Cloppenborgh tuschen onderlinghe partijen waar gepro-nuntieert. Contendeerde den impetrant ende appellant tot reformatie van de gegeven sententie, de selfde daar in funderende door dien de bijgebraghte ende geallegerde getuijgenissen, in vim præscriptionis ad testimonij dictionem niet admissibel konden werden verklaert, als sijnde de eene getuijghe Wilt ~~W~~ Wilts ende consorten over een gelijcke ende soo veel als de selfde saak over des impetrants ende inhibents veenen van de complitigieus geweest, ende genootsaacket van gemelte questie met den impetrant tot desselfs miscontentement bij accord van 29 octobris 1714 in te schicken en af te staan, dies wegen in mera suspicione daar ende boven waar hij van ouds wel bekend de fichstige [?] niet te sijn. En belangende de getuijgenisse van Berent Renssinck is selfs erfgeseten aldaer geweest ende wel van twee eijghenerfde plaatsen ende noch aldaer woonachtigh. De welke sijnde verkocht, moet cooperen dienangaande caveren de evictione, dieswegen in desen genoeghsaam geinteresseert daar ende boven mede in 't loegh alsnoch nae verwandschap t... **omtrent de derde getuijghe Meeuwes Tonnis is ooc selfs mede woonende te Onstwedde** maar een getuijghe et unus testis zua us testis et secundum legem 9 cod. d' testibus a. 1 dicitur [...]. (t732|i8).

- 30-04-1725 Huwelijkscontract te Nieuweschans tussen Koene Ridders van de Nieuwe Schans en Grietje Meuwes. van Onstwedde., nieuws-getrouwde eheluiden woenagtig in de Nieuwe Schans.
Dedingsluiden bruid: Geert Meuwes - broeder / Stijntje Meuwes - zuster.
(t732|i1061).
- 23-12-1725 Ijs Hijlderck trouwt dio doe ontvangen 1 gulden en 3 stuver 1 - 3 - 0
- 13-11-1727 Ontfangen van onse mester seeven stuiver 2 doiten wegens de begraffenis van Meeuwes Talle 0 - 7 - 2

Waarschijnlijk heeft Meeuwes Tonnis Jacobs hoff omstreeks 1706 gekocht van Jurrien Aickes Rijckes en er kort daarna een huis op laten bouwen.

Jurrien Aickes Rijckes zie Onstwedde 33
geb. ca. 1665 Onstwedde

- 09-10-1696 In saecken d' eerefteste welgeleerde heer richter dr. L. Dillingha impetrant contra Jurjen Aijckes gedaegde ten einde gedaegde sal moeten opbrengen en betalen sodane coopenningen als wegen Jacobs hoff is plichtig, wort verstaen dat d' heer impetrant tegens naesten het quantum van sijn eijch sal moeten exprimeren. (t732|i6).
- 23-10-1696 In saecken d' eerefteste welgeleerde heer richter dr. L. Dillingha impetrant contra Jurjen Rijckes gedaegde, ten einde gedaegde sal moeten opbrengen ende betaelen sodane coopenningen als wegen Jacobs hoff is plichtigh. Wordt partijen saecke ten overstaen van de heer drost in commissie gewesen. (t732|i6).
- 04-12-1696 In saecken d' eerefteste welgeleerde heer richter dr. L. Dillingha impetrant verdaegt hebbende Jurjen Aijckes gedaegde daer heen tenderende, ten einde gedaegde sal moeten opbrengen en betaelen sodane coopenningen als wegen Jacobs hoff is plichtigh. Wordt reches wegen d' gedaegde gecondemneert het hoff an den heer impetrant te betalen, mits het selfde vrije sal werden geleverd. (t732|i6).

Laurens Diderick Dillinga zie Vlagtwedde 57
geb. ca. 1635 Groningen

- 25-05-1695 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Jurrien Rijckes en Albertien Thools.
Hijr en tegen brengt bruijt bij haer bruijdegheam haer kindts-deels van vaederlijke en moederlijke goederen soo haer in trouwtijt van haer broeder Geert neffens haer andere susters sal toegeset en gesegt worden, met noch een seekr hof ~~camp~~ ~~gelegen neffen~~ Frerick Hardingh an beide sijden beswet Jacobs hof genaemt, welke hof van d' heer richter Dillingha verpacht voor 9 jaeren voor de somma twee honder Car. ~~guld.~~ 10 Car. gulden ~~van~~ van welke penningen d' heer richter Dillingha an de bruijt vereert de somma van 150 Car.gld.
Dedingsluiden bruid: ~~Boele Thools~~ / d' eerenfeste heer doctor L. Dillingha richter / Boele Thools / Geertien Thools / Berent Rensingh / Casken Huijtzingh / Mans Meeninge. (t732|i1063|f9).

Geert Boeles Thools

geb. ca. 1674 Onstwedde
 ovl. 1708 -1709 Onstwedde
 d.v. Boele Folckers op 't Thools
 en Geertien Alberts Thools

huwt
 Onstwedde
 vóór 1703

Dietke Adams
 geb. ca. 1678 Onstwedde
 bgr. 09-04-1756 Onstwedde
 z.v. Adam Hindricks
 en Geesje Beenes
 huwt 2e Onstwedde 22-08-1717
 met Geert Borgers
 huwt 3e Onstwedde 25-10-1733
 met Albert Jans Kuiper

kinderen: gedoopt Onstwedde

04-11-1703 Geertien

09-08-1705 Geesje huwt Beerta ca. 1739 Jurrien Harms

11-07-1709 Geert Thools

04-11-1703 Die eodem Geert Thools sijn dochter Geertien. (t124|i351|f5).

05-05-1708 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Berent Adams en Antie Rolefs.

Dedingsluiden bruidegom: Geerdts Geerdts - oom / Geerdts Thools - swager.
 (t732|i1063|f43).

11-07-1709 Den 11 Deedke Adams haer soon Geert Thools. (t124|i351|f6).

08-03-1737 344. Met attestatie van Onstwedde Geeske Geertz famula⁵ van Ufke Folkers.
 (t206|i1|f168).

27-10-1747 Jan Poppes en Hillebrant Jans Dijakenen van de Beerta præsenterende een request luiden van woordt tot woordt als volgt. Omisso titulo⁶.

Remonstreren u welgebooren gestreng met schuldige eerbiet Jan Poppes en consorten in qualité als dijakenen van de Oude Beerta hoe dat remonstranten onder haer sijn hebbende een weduwe met naeme Geescke Tholes hijr van Onstwedde geboortig, welcke met twe kinderen in de Oude Beerta gebooren, daer sich ophoudende, maer echter de gemelte weduwe aldaer noch geen acht jaeren hebbende gewoont, en derhalven de dijakonije niet verplicht om haer persoon tot haer te nemen, om te onderhouden, maer moet koomen ten laste van de dijakonije van Onstwedde als daer gebooren en opgevoedt, alwaerom de remonstranten sich hebben geadresseert bij de dijakonije van Onstwedde, om te sien of van gemelte dijakonije niet eenig onderstant ten dienste van gemelte arme weduwe te kunnen obtineren, maer de dijakonije van Onstwedde heeft sulcks ten eenemael van de handt geweest, derhalven vinden de remonstranten in qualité sich genootsaecht om sich te adresseren bij u welgebooren gestreng met een seer gediensig versoek dat u welgebooren gestreng de goetheijt gelieve te hebben van sigh in desen te committeren om de remonstranten in qualité neffens de dijakonije van Onstwedde in commissie te verstaen ten fine van naedere dispositie. Q.F. onderstont Jan Poppes in qualité als dijaken. Waer op was geappostilleert.

Op versoek van de remonstranten in qualité als dijakenen van de Beerta heeft het edele erentfeste gerichte opgemelte dijakenen in de Beerta, benefens de dijakenen of leden van de kerckenraedt van Onstwedde op naesten woensdag in commissie geweest om partijen daerover naeder in factis te verstaen en soo mogelijk in der minne te vereenigen. (t732|i135).

⁵ Famula: meid.

⁶ Omisso titula: waarbij de titel weggelaten.

- 03-10-1752 An Dekes Geske uietgelangt twaalf stuver 0 - 12 - 0
 09-04-1756 Van onse mester ontfangen elf stuiver van de begraffenisse van Dietke Adams 0 - 11 - 0
 23-02-1757 An Abel Mans betaalt een stuiver 6 plakken zijnde verpondinge en schating van Dietke Adams brieijmeel 0 - 1 - 6

Geertien Alberts Thools	huwt	Boele Folckers op 't Thools
geb. ca. 1645 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1640 Onstwedde
ovl. -12-1696 Onstwedde	ca. 1670	ovl. na 1699 Onstwedde
d.v. Albert Tholes		z.v. Folcker Folckers
en Greete		en Alcke Boeles

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1670 Albertien	huwt Onstwedde h.c. 25-05-1695	Jurrien Rijckes
ca. 1672 Alcke	huwt Onstwedde h.c. 17-02-1697	Wubbe Harbers ⁷
ca. 1674 Geert	huwt Onstwedde vóór 1703	Dietke Adams
ca. 1680 Elske	huwt Ellersingh. h.c. 23-04-1723	Jacob Engels Edingh
01-01-1688 Abel	huwt Onstwedde in 1711	Elisabeth Adams

- 18-01-1668 In saecken Jan van Twijsen impetrant verdaegt hebbende Anneke en Boele Folckers gedaegden, quaestius wegens restitutie van sodane goederen als gedaegden eigenherich en via facti uit des impetrants behuisinge hadde uitgehaelt. Waertegens gedaegden excipiendo versouckende borge pro litium expensis et reconventione, is desen ter instantie van des impetrants volmacht Sicco Engelberts bij provisie in actis geteickent. (t732|i126|f173).
- 01-11-1682 In saken Jan Harmens Tappers nomine uxoris impetrant verdaegt hebbende Carstien Huitsinge en Boele Tholes in qualité gedaegden om betalinge van 't plichtige. Gedaegden wegen de huisvrouw van Boele Tholes excipiendo versoeckende copiam mandati. Met wijderen wort der gedaegden in qualité de versochte copie geaccordeert. (t732|i126|f511-512).
- 23-12-1682 In saken Wubbo Besselingh in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van liquidatie bij acte geordonneert Boele Tholes in qualité gedaegde om betalinge ter somma 30 daeler ten volge reeckenboeck van wijlen Jan Folckers. Gedaegde in qualité excipiendo gehoirt, wort dese sake tot naesten rechtdagh gewesen om bij sententie entscheiden te worden. (t732|i126|f549).
- 28-06-1684 In saken Willem Jans nomine uxoris impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegde excipiendo opponerende exceptionem vacantiaë. Met wijderen wort des gedaegdens ingediende exceptio vacantiaë geadmitteert. (t732|i126|f1003).
- 22-08-1684 Boele Toeles contra Wubbe Beslinck wegens vijf marck geaccordeert 2 - 0 - 0
- 04-10-1684 In saken Harmen Teenge impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes in qualité gedaegde ten einde de gedaegde reeckeninge end' oplosse sal moeten doen van wijlen Elso Folckers minderjarige kinderen goederen. Gedaegdes in qualité wegen d' eerbare Jan Clasen excipiendo gehoirt. Wort de gedaegde d' prætese oplosse inwendich 14 dagen te doen geordonneert. (t732|i126|f1036).
- 14-04-1686 In saken Roeleff Broers nomine uxoris waer voor d' advocaet E. Jacobs occupeerde impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes in qualité gedaegde. Naer

⁷ Na zijn huwelijk noemde hij zich Wubbe Wubbes Heijes zie Onstwedde 38.

verhoir van partijen wort dese sake bij provisie 3 weecken gediffereert ende erkent dat d' impetrant in qualité alhijr domicilium citandi sal moeten nomineren. (t732|i126|629).

- 27-04-1686 In saken Henssum Henssums in qualité impetrant verdaegt hebbende ten dage van conferentie bij acte geordonneert Wubbo Bruiningh in qualité benevens Carstien Huitsingh en Boele Tholes in qualité gedaegden om betalinge ter somma 228 Caroli gulden rest van meerder wegens een capitael ter somma 575 Caroli gulden met d' interessen van dien. Gedaegden in qualité excipiendo wijtlopich verstaen, dan partijen naer voorheergaende loff ende bott hunne different an mij richter stede vaste ende onwederroeplich gecompromitteert hebbende, laudere dien volgens dat gedaegden in qualité wegens 't prætese restant met diens interessen an den impetrant in qualité seulen erleggen ende betalen de somma van 182 Caroli gulden. Waer mede wedersijds prætensien en contrapærensien seulen sijn opgeheven ende gemortificeert mits 't geene d' impetrant op de treckzedul van wijlen Albert Halminge heeft gemijnt an dese gelaudeerde somma sal worden gedecourteert met compensatie van costen. (t732|i126|f633).
- 14-05-1686 Gecompareert Harmen Jans Van Tuinen in qualité bekende voor hem ende sijne erven uit handen van Boele Tholes in qualité voormont over wijlen Elso Folckers minderjarige kinderen ontfangen te hebben de somma van 200 Caroli gulden sijnde penningen als wijlen Elso Folckers opgemelt van comparants zalige schoonmoeder Swaentie Everts hadde genegotieert doende oversulcx voor goeder voldact van gem. capitael bedancken ende mits desen absoluut quiteren sonder dien angaende de minste actie ofte naemaninge te reserveren, is derhalven desen aldus in actis protocolli geteickent, om te dienen nae behoiren. (t732|i126|f645).
- 28-12-1686 Gecompareert ende erschienen bent Boele Toles in qualité voormont over Else Volckers kinderen ende Carstien Huitsingh als mede Reijnt Coetes .... voor haer selven de welke bekenden ende beleden in solidum verobligerende, dat sij an mr. Jan Medendorp en dessen huisvrouw bent verbleven wegens gerede verschootene penningen als naemplicck 1400 Car.gld. waer an de voormont Boele Tolens in sijn qualité aanneemt te betaellen 100 rijcxdaler insgelijcks Carstien Huitsinck 100 rijcxdaler ende voor de darde post heeft Reijnt Coetes angenomen ter somma 900 Car.gld. (t732|i299|f236).
- 28-05-1687 Gecompareert Harmen Henssums bekende uit handen van Geertien Tholes huisvrouw van Boele Tholes in qualité ontfangen te hebben de somma van 41 Caroli gulden 19 stuiver en wegens Carstien Huitsingh de somma van dertijn Caroli gulden als mede van Wubbo Bruiningh in qualité 32 Caroli gulden 16 stuiver 4 plack waer onder mede het holt bij Harmen Henssums op de treckzedul van die voorstanderen over wijlen Albert Halmingh minderjarige kinderen gemijnt soude begrepen sijn sodat Harmen Henssums van Wubbo Bruiningh in qualité noch heeft t' ontfangen ten volge gemaecte repartitie de somma van 9 Caroli gulden 2 stuiver 14 plack, sijnde dese penningen als Henssum Henssums nomine uxoris ten volge gerichtelicke uitspraecke waeren competerende ende aen [?] Anna Henssums en consorten waeren gecedeert, belovende comparant Anna Henssums en consorten opgemelt van geroerte penningen genoechsamen contentement te geven ofte bij ontstont gemelte penningen in rechtens handen sonder de minste contradictie ofte eenige handtsluitinge te menen te cont...ren ende optebrenghen dit alles onder verbant van comparants persoon ende

- goederen, is derhalven desen in actis protocolli geteickent om te dienen nae behoiren. (t732|i126|f708).
- 14-01-1688 In saken Roeleff Broers nomine uxoris impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegdes wegen d' advocaet D. Haselhoff excipiendo gehoirt. Wort des gedaegdes ingediende exceptio puerperij⁸ geadmitteert. (t732|i126|794).
- 30-09-1691 Boele Toles ende dessen huisvrouw Geertien Albers echteluiden tot Onstwedde woonachtich lenen 100 daler van d' weerdige welgeleerde dominus Henricus Franck pastor tot Vriescheloo ende dessen huisvrouw Froucke Tonnis Ballema, rente 5 %. Heercomende van een voor desen gegevene obligatie gedateert den 1 maj 1688 voor de somma 100 daler welke door desen sall sijn gemortificeert. (t732|i299|f378).
- 05-07-1692 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Harmen Ceuleurs [*tekent Harmen Koeijlers*] en Albertien Caskens Huijtzings. Dedingsluiden bruid: Carsien Huijtzings / Hans Huijtzings / Harm Thedings / Wilt Wilts / Jan Schuijnings / Jan Huijtzings / Boele Thoels. (t732|i1078|f30-30v).
- 31-08-1692 In saken Wubbo Heijes impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes in qualité gedaegde, den impetrant wort ten volge condemnatoire van den 27 januarij jongts d' executie voor 36 daeler 20 stuiver en renten over gedaegde in qualité geaccordeert in contumaciam. (t732|i129|f11v).
- 22-10-1692 In saken Harmen Teenge als vreemde voogt over wijlen Elso Folckers kinderen impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes in qualité gedaegde, ten einde de gedaegde in qualité reeckeninge, reliqua end' oplosse sal moeten doen wegens den ontfangh end' uitgave van sodane goederen, als de selve in qualité als voormont over opgemelte pupillen in bewint heeft. Gedaegdes in qualité wegen d' advocaet D. Haselhoff excipiendo gehoirt wort den gedaegde in qualité 3 weecken tijdt om inwendigh van dien de prætese reeckeninge te doen geaccordeert. (t732|i129|f21).
- 02-11-1692 Boele Toles en desselfs huisvrouw Geertien Albers erfgenaamen en naast bestaande van Elske Toolles woonaghtigh tot Onstwedda ter eener, benevens Heino Reinders Pijl en Wibke Hindricks echteluiden ter ander sijde, bekenden en beleeden lieflijck en vrindelijck oock stede vast en onwederroepelijck met malkanderen veraccordeert, en overeen gekomen te sijn, noopende de goederen en nalaatschap soo Elske Toolles eenighsins op sterfdach heeft naagelaaten, en met haar echte man Heino Reinders Pijl t' saemen hebben gepossideert, in manniere als volght.
In den eersten staan toe, verkoopen en draagen over sulx doende kracht desen an Heino Reinders Pijl en desselfs huisvrouw Wibke Hindricks, en haare erven alle goederen soo mobile als immobile, gene exempt wat naame deselve ook muchte hebben, en dit voor een somma van penningen als naamelijck 310 Car.gld. (t731|i7389|f489).
- 11-08-1694 In saken Boele Tholes impetrant verdaegt hebbende Harmen Lotteringe gedaegde. Gedaegdes wegen niemant erschenen, wort des impetrants geëmaneerde mandaet, daer heen tenderende ten einde de gedaegde voor desselfs camp gelegen in Blijham, ten einde des impetrants landt een onstrafbaere wringe sal doen setten ofte dat sulcx op gedaegdes costen sal worden uitbestedet geconfirmeert in contumaciam. (t732|i129|f107).

---

⁸ Exceptio puerperij: uitzondering door de bevalling van zijn vrouw.

- 31-10-1694 In saken Evert Ter Veer nomine uxoris in qualità impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde. Naer verhoir van den impetrant en de huisvrouw van Hanno Boeles wort den impetrant ten volge judicielle anneminghe van den 4 augusti jongts voor 17 Caroli gulden salvo calculo over gedaegde geaccordeert, mits de selve inwendigh 14 dagen niet sal worden geëffectueert. (t732|i129|f123).
- 20-02-1695 In saken sergeant Willem Van Hateren nomine uxoris impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde. Gedaegdes wegen niemant erschienen wort de verkopinge van 't geene den gedaegde af en den impetrant in qualità waer toegesettet geaccordeert in contumaciam. (t732|i129|f149v).
- 05-09-1695 In saken Boele Tholes in qualità impetrant verdaegt hebbende Jan Broers in qualità gedaegde. Naer verhoir van partijen wort den gedaegde copia mandati ten einde de gedaegde reeckeninge end' oplosse sal doen van de nagelatene boedel van wijlen Roeleff Broers⁹ geaccordeert. (t732|i129|f178v).
- 02-01-1696 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Jan Jurriens en Albertien Elses. Dedingsluiden bruid: Wibbe Elses / Heijne Geerds / Boele Tholes / Karsken Huijtzingh. (t732|i1063|f12).
- 30-05-1696 In saken Evert Ter Veer impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde. Gedaegde niet erschienen, wort den impetrant de verkopinge van 't geene de gedaegde af en den impetrant waer toegesettet geaccordeert in contumaciam. (t732|i129|f221).
- 05-11-1696 In saken Wubbo Folckers impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde ten einde de gedaegde reeckeninge, reliqua end' oplosse doen van sodane goederen als gedaegde eenige jaeren herwaerts in 't bewint ende administratie als voormont over den impetrant en desselfs susteren heeft gehad. Gedaegde excipiendo gehoirt, wort den gedaegde de geallegerde laetste acte van de gedane reeckeninge op naesten in te brengen geordonneert. (t732|i129|f238).
- 11-11-1696 In saken Lucas Haselhoff in qualità impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes **nomine uxoris** in qualità gedaegde. Naer verhoir van partijen advocaten wort den impetrant ten volge judicielle anneminghe van den 18 januarij jongts d' executie voor 100 daeller capitael met diens renten over gedaegde geaccordeert, mits deselve inwendigh 3 weecken niet sal worden geëffectueert. (t732|i129|f238v).
- 19-12-1696 In saken advocaet D. Haselhoff impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde om betalinge van 't plichtige wegens rechts kosten uit de naem van Jan van Hateren tegens gedaegde angewent. Gedaegdes wegen Jurrien Aijckes excipiendo gehoirt, **wort des gedaegdes ingediende exceptio luctus¹⁰ geadmitteert.** (t732|i129|f247).
- 19-12-1696 In saken advocaet D. Haselhoff impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde om betalinge van rechts kosten uit de naem van Jan Harmens Corporael tegens gedaegde angewent. Gedaegdes wegen Jurrien Aijckes excipiendo gehoirt, wort des gedaegdes ingediende exceptio luctus geadmitteert. (t732|i129|f247).
- 04-02-1697 Gecompareert Boele Tholes hebbende angenomen sodane 87 Caroli gulden 10 stuiver bereekende rechts kosten als advocaet Haselhoff hadde te præterderen op paesschen anstaende te betalen, waervoor Jurrien Aijckes als selfschuldige (in cass van misbetalinge op geroerte tijdt) sick inlaet, is sulcx in actis geteickent. (t732|i129|f258v).

⁹ Roelf Broers trouwde vóór 1668 met Eelcke Folckers.

¹⁰ Exceptio luctus: uitzondering wegens rouw. Waarschijnlijk door het overlijden van zijn vrouw Geertien Thools.

- 17-02-1697 Huwelijkscontract te Onstwedde tussen Wibbe Harbers en Alcke Boels.
Hijr en tegen brengt bruijt bij haer bruijdegheam soodaenige goederen als bruijt in dach der trouwen van haer broeder Geert met vrinde raat na huijs vermoogen sal toe gesegt werden.
Dedingsluiden bruid: Boele Thools - vaeder / Hanno Hubbelingh / Mans Meningh. (t732|i1063|f15v).
- 27-03-1697 In saken Boele Tholes impetrant verdaegt hebbende Wubbo Folckers gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegde excipiendo versouckende copie uit des impetrants eisch. D' impetrant ten volge acte van den 13 deses (als sijnde van de meeste posten geen beschiet) d' anspraeck designerende 1.) 500 Caroli gulden wegens gedane transport van Folckers arve met diens annexen, 2.) een volle kiste op 250 Caroli gulden getaxeert, 3.) 2½ mudden bouwlandt, 4.) noch de gerechte helfte van 't moederlicke goedt ter somma 750 Caroli gulden, 5.) 120 Caroli gulden wegens een verkofte peerdt an eener Jacob Halminge soo des impetrants zalige broeder Jan Geerts is toebehoirende geweest, 6.) 400 Caroli gulden wegens den ansterf van Eelcke Folckers, 7.) den ansterff van wijlen Jantien Folckers vermoge houwlicxcontracten tusschen Wessel Berents en Jantien Folckers opgemelt opgericht, 8.) an sijn zalige suster Anneke Folckers des gedaegdes moeder geleent 12 ducatonnen end' an des impetrants vader Elso Folckers 14 ducatonnen, 9.) noch 2 jaeren jeder jaer 25 daeler wegens verdient loon, onder deductie van 't geene an desen bewijslick muchte sijn betaelt, met wijderen is des impetrants gedane designatie aldus in actis geteickent, om te dienen naer behoiren. (t732|i129|f270v-271).
- 12-03-1698 In saken Hindrick Halewegh impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes en d' erffgenamen wijlen Geertien Boeles gedaegden. Naer verhoir van partijen wort dien gedaegden 14 dagen om d' uitgelangte copie uit des impetrants vorderinghe t' examineren geaccordeert. (t732|i129|f300v).
- 14-04-1698 In saken Hindrick Halewegh impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes gedaegde en d' erffgenamen wijlen Geertien Tholes gedaegden om betalinge van 't plichtige. Gedaegden in qualité per advocaet .... excipiendo gehoirt wort erkent dat 't originele beschiet in 't gerichte sal worden gebraght. (t732|i129|f307v).
- 22-02-1699 In saken Wilt Harmens in qualité als legitimus tutor over sijn moderloose kinderen impetrant verdaegt hebbende Boele Tholes en d' erffgenamen wijlen Geertien Tholes in qualité gedaegden om betalinge van 't plichtige wegens den anpart van bestemoederlicke goederen. Gedaegden excipiendo gehoirt wort een dagh van conferentie geordonneert, sulcx ten dage van 't gerichte te denuntieren poena 5 marck en dages costen den uitblijvende. (t732|i130|f373-373v).
- 27-12-1699 Gecompareert Wilt Harmens in qualité geadsisteert met sijne kinderen bij sijn zalige vrouwe B Tholes geprocreert ter eenre, en Jurrien Rijckes benevens Geert Boeles in qualité ter andere sijden, de welcke verklaerden onderlinge wegens d' afhandelinghe so van haere beste beste vader wijlen Albert Tholes en beste moeder N. Tholes naergelatene goederen veraccordeert end' overeen gekomen te sijn in vougen dat Jurrien Rijckes ende Geert Boeles in qualité in deesen verweederen an Wilt Harmens in qualité geadsisteert als vooren end' in desen impetrant hebben getransport end' overgedragen sulcx doende door cracht desen seeckere acker bouwlandt so gelegen bij de Wedderwegh op d' Onstwedder Holt waer an Hindrick Boeles ten noorden en de burghgrave Haselhoff ten zuiden naest beswettet sijn sijnde in geroerte acker vier mollen an de zuider sijde ende sulcx schatvrij ende sullen des impetrants kinderen d' insaet van geroerte acker, in 't

- anstaende jaer komt te verschijnen, te genieten hebben en bovengeroerte acker boven die bij den impetrant in qualité voor deesen genotene 50 Caroli gulden waer mede d' impetrant in qualité geadsisteert als vooren so van beste vaders als bestemoeders goederen ten eenemaal sullen sijn end' afgeboedelt blijven en sal hijr van met den eersten een versegelinge worden gepasseert is also desen op partijen requiescement ende versouck in actis geteickent. (t732|i130|f418v-419).
- 28-12-1699 Gecompareert Geert Boeles, Alcke Boeles benevens Jurrien Rijckes nomine uxoris in qualité mede caverende voor haeren vader Boele Tholes en broeder Abel Tholes en suster Elske Boeles in desen impetranten ter eenre ende Wubbo Folckers in qualité mede caverende voer sijn bejide susteren verweerder ter andere sijden de welcke bekenden ende verklaerden onderlinge wegens der impetranten prætiensien van verscheidene posten en des verweorders in qualité contraprætiensien veraccordeert end' overeengekomen te sijn in vougen dat Wubbo Folckers in qualité als voren an d' impetranten wegens der selver prætiensien sal erleggen ende betalen de somma van een hondert daeller met dese limitatie ende restrictie dat so wanneer Wubbo Folckers in qualité ~~dat ingevale~~ geen toegangh ofte recht tot de nalatenschap van wijlen Albert Willems, oudste soon van wijlen Willem Alberts, muchten hebben ofte mede daer van kunnen te genieten dat als dan d' impetranten Geert Boeles en consorten in qualité niet d' beloofde hondert daeller niet sullen genieten noch te prætenderen hebben, waer mede der impetranten in qualité alle verdere prætiensien van alle erff ende versterff op 't Folckers als andere en Wubbo Folckers in qualité contraprætiensien so van gedane reeckeninge van die impetranten vader Boele Tholes als gewesene voormont over Wubbo Folckers ter somma 300 Caroli gulden als andere verdere sullen sijn opgeheven end' afgedaen, is also desen op acquiescement ende versouck in actis protocollu geteickent. (t732|i130|f419-419v).
- 07-10-1700 Jurjen Aijckes benevens desselfs huijsvrouw Albertien Boeles, als mede Geert Boeles verkopen aan Berent Jans in den Tempel en desselfs huijsvrouw Marghien Roelefs:
- seeckere twee mollen waere op de Onstwedder marcke gelegen, streckende te veen en te velde, soo en in diervoegen Boele Tholes in 't gebrueck heeft gehad. Koopsom 387 Car.gld. (t732|i58|f64).
- 04-02-1702 In saken Geert Boeles en consorten in qualité impetranten verdaegt hebbende Wubbo Folckers in qualité gedaegde om betalinge van 't plichtige. Gedaegde in qualité 't plichtige op maj anstaende te betalen annemende, is sulcx in actis op der impetranten acquiescement geteickent. (t732|i130|f575v).
- 20-03-1711 Den 20 heeft Abel Boels openbaerlijck voor het angesichte van de gemeijnte bekendt dat het kindt van Lijsebith Adams bujten egte getuigt sijn kindt waer en genaempt is Boele. (t124|i351|f6).
- 23-04-1723 Huwelijkscontract te Ellersinghuizen tussen Jacob Eedingh en Elsie Boelens. Daerentegen soo sijn wederzijts vrienden vreedigh met- en over- die goederen, welcke van de bruidt Elsie Boelens het zij voort, ofte naederhandt kunnen ofte moogen aengebracht worden, wat naeme deselve oock moogen hebben, en ijets van deselve ingebracht sijnde, alsdan in dorso van de hilcksbrieff sal geteijckent werden.
- Dedingsluiden bruid: Abel Boelens - broeder / Jurien Rijckes en Albertien Boelens - swaeger en suster / Wubbe Heijes - swaeger. (t732|i1079|f163).

Albert Tholes	huwt	Greete
geb. ca. 1615 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1620
<i>betaald voor graf 22-08-1684</i>	ca. 1645	ovl. na 1668 Onstwedde
z.v. Thole Abels		
kinderen: geboren Onstwedde		
ca. 1645 Geertien	huwt Onstwedde	ca. 1670 Boele Folckers op 't Thools
ca. 1647 dochter	huwt Onstwedde	ca. 1672 Wilt Harms Timmerman

09-05-1660 In saecken Elscke Tolen impetrante geciteert hebbende Albert Tolen tot Onstwedde om an te sweren als sibbe vooght over de vaederlose kinderen van wijlen Jan Asckes. Gedaeghde versouckende om te moege werden geexcuseert, sijnde niet duchten om sulx te koenen verwaeren. Impetrante wegen Heijjne Reijnnaerts sustinerende, dat gedaeghde sijnde oomh tot de pupillen van moeder sijde moett answeren als sibbe vooght, sijnde het ingebrachte geen suffisante redenen van excusatie. Wordt rechts wegen erkent dat gedaeghde als sibbe vooght over de vaederlose kinderen voorschreven sall answeren. (t732|i125).

09-05-1660 Albert Tolen tot Onstwedde ter instantie van Elscke Tolen ende daerop gevolghde condemnatoire als sibbe vooght over de vaederlose kinderen van wijlen Jan Asckes angesworen hebbende, is sulx in actis protocolli geteijckent om te strecken nae behoiren. (t732|i125).

21-06-1660 Gecompareert de erbare Hero Asckens principale vormondt, Albert Tholes en Geerdt Dercks, sibbe en vrfembde voogden over zalige Jan Askes drie nagelatene onmondige kinderen bij Elsche Tholes geprocreert ter ener, benefens de erbare Heijno Reinders, Elsche Tholens ehluiden ter ander zijde, bekennende en belijende, hoe dat sij liefflick ende in vrientdschap, wegen de alle en alinge erffnisse, nalatenschap en goederen soe en als zalige Jan Askes op sijn doodelijcke deces ende sterffdag, volgens beedigede inventaris de dato den 4 junij 1660 onder des heren drosten Dan. Alberti verteickent, heefft nagelaten, in maniere als volgt:

Voorgeschreven vormondt en voogden, staen toe, vercopen en draegen over an de erbare Heino Reinders, Elsche Tholens ehluiden: alle der pupillen anpart vaderlicke goederen, bestaende in huisinge, plaetze, tuine, hoff, weide campe binnen de walle ende tuine buiten de walle, ende legerstede, als oock alle der kinderen anpart van de mobile goederen, van huißgeraedt, kiste, kasten, stoelen, bancken, tinnen, linnen, bedden en beddes clederen, wevergerietschap, item levendige have als koeijen, enters, melck gereetschap, niets uitgesondert, alles ten volge inventaris.

Sullende daerom Heino Reinders en Elsche ehluiden bevoeget wesen, voorgeschreven goederen voorts eigendoomlick an te veerden, besitten en gebruicken, daerop neemende tot haren particulieren last en profijt, alle in en uutschulden, sonder last van de vormonderen, off pupillen; waertegens Heino Reinders ende Elsche ehluiden, de kinderen tot sestijen iaren olderdooms in cost ende dranck, in linnen ende wollen, soe wel in gesontheijdt, als kranckheijdt, sullen onderhouden, heegen en plegen, oock ter schoele te seinden om lesen en schriuen en een ambacht te laten leeren ende elck kindt op sestijn iaren olderdooms, een pack sondages en werckeldages cleedt sal genieten. Ende daer en boven, in qualité een summa van penningen, naemlick 720 Caroli gulden, sijnde elckes part 240 Caroli gulden, soe betaelt sal worden op tijdt als elck kindt sestijen jaeren oldt sal sijn. (t731|i7383|f278-279).

- 21-01-1661 In saecken Memmo Coets impetrant tegens Albert Tolens gedaeghde. Impetrant contenderende daer hen gedaeghde op sijn geemaneerde verbott op hem impetrant dies wegen dat hij impetrant sijn moeder Alcke Coets niet solde doen begraeven in de legersteden op 't Onstwedder kerckhoff ten sijde van Hanno Hubbelinghe begreffenissen, ~~geemaneert den 18 Januarij jongst~~ genoechsamen redenen inbrenge, also periculum in mora, offte anders 't selve muchte werden gecasseert. Gedaeghde tot redenen opgevende als van gedachte leger-steden in possessie te sijn, tot dien eijnde exhiberende seecker nedergerichts sententie van den 27 januarij 1658, als oick middellgerichts sententie van den 29 januarij 1658 anni ut supr. Impetrants wegen Sicco Engelberts in 't minste gedaeghde possessie gestaende, oick geen possessie uit voor angetogene sententien te konen doceren, versouckende met de begreffenisse van het dode lichaem in voorschreven legersteden te moogen voortvaeren, anders partijen wedersijds haer recht dien angaende als oick om 't lichaem van daer te doen removeren int voorbeholdt ende onverkort. Wordt rechts wegen erkent dat impetrant bij provisie het dode lichaem in opgemelte legersteden sall doen begraeven, edoch gedaeghde onverkort sijn vermeijnte possessie offte recht hijr door, als oick over de remotie van voorschreven lichaem bij rechte soo gedaeghde te raede sall worden tegens impetrant uitvondich te maecken. (t732|i125).
- 18-05-1661 Erschenen d' eerbare Albert Toles tot Onstwedde ende heeft geconstitueert ende bemachtiget, sulx doende alnoch door cracht desen, d' eerbare Luicke Lamberts tot verwaeringe van comparant sijn saecke tegens Memmo Coets, t' sampt alle sijnne andere saecken met de welcke hij te doen heeft offte mach krijgen, ende dat voor gerichte (soo hogere als legere) alles onder beloffte van rathabitie end' indemniteit nae rechten, met macht oick om aen ander te mogen substitueren. 'T welcke aldus in actis protocollu geteuijckent om te strecken nae behoiren. (t732|i125).
- 22-05-1661 In saecken Albert Tolens tot Onstwedde impetrant geciteert hebbende Hiscko Weerdinck ende Hans Goringh gedaeghden om onder ede een getuigenisse der waerheid te geven ende volgens te deponeren op alsodaene posities als haer in saecken tegens Memmo Coets interrogant soellen voorgesteld worden. [...]. (t732|i125).
- 25-01-1668 In saecken Jan Elties impetrant verdaegt hebbende Albert Toles gedaegde. Den impetrant wort volgens judiciele anneminghe van den 23 9bris jongts de executie ter somma 30 daeller over gedaegde geaccordeert in contumaciam. (t732|i126|f178).
- 10-10-1668 Albert Toles ende dessen huisvrouw Greete lenen 250 Car.gld. van Evert Haselhof Borchgrave en dessen huisvrouw, rente 6 %.
Heercomende van verschotene penningen.
In specie renuntieert sij comparantinne, het beneficium landtrechtes, vrouwen goedt geen verlies subiect. (t732|i298|f46).
- 12-02-1670 In saecken Albert Hubbelingh impetrant verdaegt hebbende om betalinge van 't plichtige Albert Toles gedaegde. Waer tegens gedaegde gehoirt, wort de gedaegde 't plichtige inwendich een maent te voldoen gecondemneert. (t732|i126|f296).
- 20-04-1670 In saecken Jan Hindricx Coopman impetrant verdaegt hebbende om betalinge van 't plichtige Albert Toles gedaegde. Waer tegens gedaegde gehoirt, wort de gedaegde 't plichtige inwendich een maent te voldoen gecondemneert. (t732|i126|f313).
- 27-04-1670 In saecken Albert Hubbelingh impetrant verdaegt hebbende Albert Toles gedaegde. Den impetrant wort volgens condemnatoire van den 12 februarij

- iongts de executie ter somma 35 Caroli gulden over gedaegde geaccordeert, mits deselve inwendich 14 dagen niet sal werden in 't werck gestelt. (t732|i126|f314).
- 09-05-1671 In saecken Albert Toolen relevant contra Luppe Eppes releveerde, wordt relevant gereleveert refusus expensis contumaciæ. (t732|i3).
- 26-05-1671 In saecken Luppe Eppes impetrant ende appellaet contra Albert Toolen gedaegde ende appellant, alsoo de appellant geen gravamina over de sententie a qua alsnoch komt te deduceren, wordt sijn genomene appell gecasseert. (t732|i3).
- 19-06-1671 Appel in contumaciam desert verklaert: Albert Tholens appellant ende Luppe Eppens appellaet van sodane sententie als d' heer drost Aldringa den 26 maj 1671 tusschen haer gegeven heeft. (t136|i900).
- 13-12-1671 In saecken Albert Tholes impetrant verdaegt hebbende Geert Harmens op 't Lotteringe waer voor dessen *huysvrouw* [?] intervenieerde gedaegde. Den impetrant wort .... van den 5 octobris jongts de executie ter somma .... over gedaegde geaccordeert. die interveniente haer ....geerde privilegien landtrechtes articul 13, 14, 15 .... desen ongepræjudiceert. (t732|i126|f368-369).
- 20-12-1671 In saecken Hanno Boeles impetrant verdaegt hebbende Albert Tholes, Edo Hannes, Jan Roeleffs Dunne en d' weduwe van wijlen .... Geerts interesseerde gedaegden. Nae verhoir van partien verklare dat de getuigen haere verklaringe seulende doen den interesseerde haer recht van reproductie ..... (t732|i126|f372).
- 20-12-1671 Erschenen d' erbaere Albert Tholes ende heeft angenomen Luppe Eppes te betalen sodane 230 Caroli gulden rest van meerder als deselve vermoge obligatie noch sijn competerende ende dit op maj anstaende onder parate executie en sonder enige verdere rechts proceduiren, is der halven desen in actis geteickent, om te meugen strecken naer behoiren. (t732|i126|f372).
- 16-03-1672 In saecken d' edele executeur Jacob Decker impetrant verdaegt hebbende Albert Tholes gedaegde om betalinge van sodane rechts costen als d' impetrant uit d' naem van Jan Ten Camps kindt tegens gedaegde hadde angewent. Gedaegde ontkennende den impetrant enige costen schuldich te sijn, is desen geteickent en wort den impetrant dien angaende bewijs geordonneert. (t732|i126|f400).
- 09-01-1683 In saken de buiren van Onsd impetranten verdaegt hebbende Albert Tholes gedaegde. Gedaegde niet erschenen, wort der impetranten mandaet van opsegginge van sodane hoeij en weijdelandt als gedaegde van dien impetranten in de Mussel ter sette gebrueckt geconfirmeert in contumaciam. (t732|i126|f556).
- 22-08-1684 Boele Toeles wegens twe groeven geaccordeert¹¹ 12 - 12 - 0

Thole Abels

geb. ca. 1585 Onstwedde	huwt Onstwedde	N.N.
betaald voor uitvaart 17-01-1654	ca. 1615	geb. ca. 1590
kinderen: geboren Onstwedde		ovl. na 1641
ca. 1615 Albert	huwt Onstwedde	ca. 1645 Greete
ca. 1616 Elske	huwt 1e Winsch. h.c.	23-08-1641 Jan Asckes
	huwt 2e Winschoten	in 1660 Heino Reinders Pijl

- 17-07-1640 Vertegenwoordigers voor Westerwolde: Unsder Carspel o.a. Thole Abels
- 23-08-1641 Huwelijkscontract te Winschoten tussen Jan Asckes en Elschen Toles van Unstwedda.

¹¹ Waarschijnlijk voor zijn schoonvader Albert Tholes en zijn schoonzuster, de vrouw van Wilt Harmens.

Hirentegen, so belovet Elsche, mit thodohent hoires lieven vaders unnd moder, ahn Jan hoiren eheman intobringen ten bruidtbodel, t' weten dreehundert daler mit ein unstraflich bedde mit sijn thobehoer, unnd eheliche kleider, na landes gelegentheit, welke dreehundert daler up drie naeinander folgende majjen sollen erlegt unnd betalet werden

Dedingsluiden bruid: Tolo Abels van Unstwedda [*tekent Thole Abels*] - vader / Albert Toles [*tekent Albert Thoels*] - broder / Follert Jans van Unstwedda [+]/ Jarwicke Teijnck [*tekent Jarweko Tedijnck*] / Jan Roelefs [*tekent Jan Roellffes*]¹². (t731|i7380|f175).

- 12-01-1649 Protestbrief van de erfgesetenen van Westerwolde, Bellingwolde en Blijham aan de gedeputeerden van de stad Groningen en Ommelanden, ondertekend onder andere door: Thole Abels
- 17-01-1654 Broer Abels wegen uitinge gehouden ten tijde van de begraffenis van Tole Abels accordeert op 4 - 10 - 0

Waarschijnlijk heeft Thole Abels omstreeks 1635 het Jacobs gekocht van de voogden over het kind van Albert Jacobs en Swanke.

Albert Theses op 't Jacobs	huwt	Swaneke
geb. ca 1580 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1585
betaald leedbier 31-05-1633	ca. 1610	ovl. na 1633 Onstwedde
z.v. Evert Nanninges op 't Theses		d.v. N.N.
en Engelke Jacobs		en Mette Bruiningh
kinderen: geboren Onstwedde		
ca. 1615 kind	overleden na 01-03-1634	

- 25-09-1620 In saeken tuschen Albert Jacobs tot Onstwedde ende Hemme Prengers sint op naesten wunnesdage gelecht. (t136|i853).
- 05-07-1621 Albert Jacobs is van Johan Schulte in 5 marck overgeven, daarvan accordeert op 2 gulden 10 stuiver 2 - 10 - 0
- 10-07-1621 Albert Jacobs van Johan Schulte in 5 marck overgeven, daarvan verdragen op 2 gulden 10 stuiver 2 - 10 - 0
- 11-12-1623 Hans Huitsinck wegen Albert Jacobs op 2 gulden verdragen van een mandat van 5 marck so Abel Geerts overgeven 2 - 0 - 0
- 13-06-1626 Willem Buts salige man hefft van Albert Jacobs acker een swat offploget hat, daer van armoets halven accordeert op een daler 1 - 10 - 0
- 11-10-1627 Albert Jacobs wegen mandat van vijff marck so Hiscke Husinck overgeven op een rijxdaler verdragen 2 - 10 - 0
- 11-10-1627 Albert Jacobs een mandat van Jacob Teses van vijftijn marcken gecontravenieert, daer van op twee rijxdaler accordeert 5 - 0 - 0
- 30-08-1628 In saecken Albert Jacobs impetrant tegens Albert Tidderinghe ende Hans Menninghe gedageden, questieus over 't inbrengent van reprochen op des impetranten ingelechte getuighnisse van wondinge ende slaen denselven in verleedene jaer aengedaen van de gedageden. Heeft de gedagede Tidderinghe (meede comparerende voor sijnen consorten Menninghe) verclaert niet te willen handelen tegens de voornoemde getuighnisse, oversulx ooc daerop neffens impetrant de saecke submitterende ad sententiam. (t732|i124).

¹² Jan Roelfs Dunne zie Onstwedde 62.

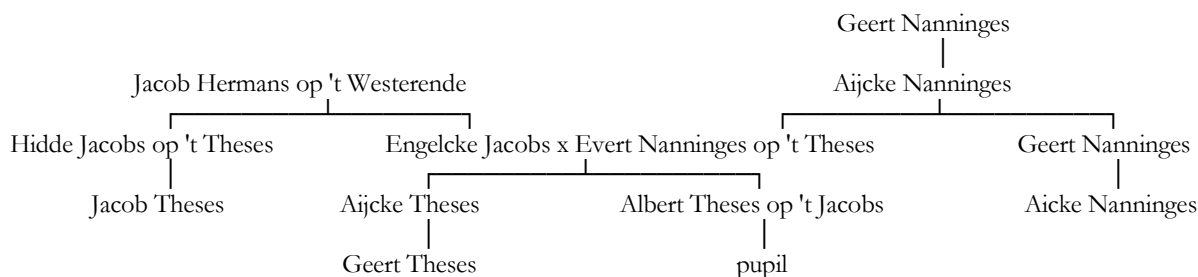
- 12-11-1628 In saecken Albert Jacobs impetrant tegens Albert Tidderinghe en Hans Mennersinghe gerequireerden, questieus wegen de boeten ende meisterloen van eenige wondingen in 't laeste van Februarij xvi^cxxvij den impetrant voorschreven geïnfligeert onder eene gevechte met de gerequireerden. Gevisiteert ende geexamineert hebbende de tuichnisse op den xix^{en} martij laestleeden geexhibeert met die hijrbij ingelechte copie der tuichenissen van den ix^{en} junij xvi^cxxvij, als ooc meede d' attestatie van den chirurgin Willem Hermans in dato den x^{en} octobris jongest, ende des impetrantes boemzijden wambois onder sulken gevechte annegehadt. Mitsgaders ooc hijrop der partijen gedaene conclusie ende submissie ad sententiam. Verclaere daer uut te bliken dat den impetrant onder den gevechte zijn infligeert ses kledwonden ende eene vleswonde in den rechter arme boven bij den schulder deurgaende op de butten tot de breedte van omtrent drie lidden. Condemnere daeromme den gerequireerden voorschreven aen impetrant te beteren de wonde in den arme met vijf marck ende jeder kledwonde met eene marck, neffens refusie van de betaelde achte dalers meisterloen. Ende wegen des impetrants versuimenissen onder den curee geleden partijen wijsende in vriendschap. (t732 | i124).
- 08-06-1629 Albert Tidweringe ende Hans Mennersinck hebben mit Albert Jacobs slaende gewest, so dat he een wonde in den scholder bekomen, deswegen d' voorschreven persoonen veraccordeertt op veer Carls gulden 4 - 0 - 0
- 05-10-1629 Albert Jacobs is in een mandat van vijff marcken van den pastoor tot Sellingen overgeven, verdragen op een rijxdaler 2 - 10 - 0
- 31-05-1633 Swaencke Jacobs een wedewe verdragen om haer sober thostandt op veer Carls gulden wegen op haer salige mans Albert Jacobs begreffnisse den naberen geschoncken te hebben 4 - 0 - 0
- 16-10-1633 In saken Swaneke weduwe van zalige Albert Jacobs tot Onstwedde, impetrantinne, versoeckende condemnationen op de gedageden, Aike Nanninges, om an te sweren als principael voormunder; Wibbe Mennersingh, om an te sweren als sibbe voiget; ende Freric Hardingh, om an te sweren als vremde voiget. Alles over haer vaderlose kindt bij voorschreven zalige Albert getuiget. Ten regarde voorschreven Aike zij een volle vedder van haer zalige man Albert, van twee broeders, Geert Nanninges, ende Evert Theses, geprocreeert; voorschreven Wibbe haer oem als halfbroeder van haer zalige moeder Mette; ende voorschreven Freric haer kerspelman zij. Daertegens de voorschreven gedageden behoort, contenderende tot absolutie: voorschreven Aike omme dat hij sulde zijn al in drie eeden van voormunderschap, als over de kinderen van zalige Berent Schulten, van zalige Herman ter Hofte, ende van zalige Berent Ottes, daertoe ooc kerckvoiget tot Onstwedde. Te meer dewile ooc de goederen van dit kindt bij versterf sulden comen te vererven niet op hem als olde oems soene, van ~~des grote vaders zijdt~~ des kindts grote vaders zijdt, maer op anderen of Jan Geert Theses, als volle oems soene of Jacob Theses, als olde oems soene, van des kindes grote moeders, Engelke Jacobs zijdt, daer van Jacobs erve gevallen. Voorschreven Wibbe om dat voorschreven Swaneken goederen bij versterf sulden comen te vervallen, niet op hem als haeren halff sibben oem van haere grote vaders Geert Bruiningh zijdt, maer op Johan Wijbelinghe, als haer vaders broersoem van haer zalige grotemoeders, Swaneke Pollingh zijdt, daer van haer goederen heergecomen. Ende voorschreven Hardingh, omme dat hij met dit kind sulde hebben questien over swetten van landen. Is de verclaringe gediffereert soo lange dat Geert ende Jacob Theses, mitsgaders Johan Wijbelingh alhijr in gerichte ooc

gehoort zijn zullen. Met den verstande dat derselven namen tegens naesten citatie deßwegen meede ten mandato gestelt ende verdaget werden zullen. (t732|i124).

30-11-1633 In saken Swaneke weduwe van zalige Albert Jacobs, impetrantinne, versoeckende op Aike Nanninges ende Geert Theses, gedageden, condemnatie omme eene van heurluiden te zullen answeren als voormundt over haer onmondige kindt, soo bij het gerichte daer toe bequaemst magh angenommen werden. Daertegens voorschreven gedageden gehooft, de voorschreven Aike contenderende tot absolutie, ten regarde hij sulde zijn noch in drie eiden over olderloese kinderen, te meer dewile ooc des Kindes goederen bij versterf op Geert Theses sulde comen te vallen; Ende de voorschreven Geert versoeckende ooc excusatie van de versochte eid, omme dat hij noch onder vijf ende twintich jaeren zij, oic niet lesen of schrijven sulde kunnen. Is de verclaringe gediffereert ad proximam, alsoo de meede ten mandato gestellede personen van Jacob Theses, Johan Wijbelingh, ende Freric Hardingh niet erschienen zijn. (t732|i124).

04-12-1633 In saken Swaneke weduwe van zalige Albert Jacobs tot Onstwedde, versoeckende, datter muchten answeren over haer vaderloese ende onmondige kindt, eene, of Aike Nanninges, of Geert Theses, of Jacob Theses, als principael voormundt, aen des zalige vaders zijdt; ende eene, of Wibbe Menningh, of Johan Wijbelingh, als sibbe vooght, aen haer zijdt, tot rechtens discretie; ende widers Freric Hardingh, als vrende vooght. Daertegens de voorschreven gedageden gehooft, contenderende elck tot absolutie: Aike omme dat des Kindes erve ende goed soude kunnen versterven niet op hem als beste-vaders broersoem, maer of op Geert Theses als oems soem, of op Jacob Theses, als olde oems soem, van bestemoeders wegen, daer sulx heergecomen. Te meer alsoo hij ooc noch zijn soude in drie eiden van andere onmondige kinderen. Geert Theses omme dat hij noch onder vijf ende twintich jaeren waer, ooc niet lesen of schrijven kan, volgens presentatie van sijn eidt. Jacob Theses, omme dat hij tegens 't kindt noch sulde hebben te procederen vermoedeliken wegen tegens hem gewonnen recht van de bestevader, oic voorschreven Geert sibber als hij zij. Wibbe Menningh, omme dat impetrantinnen goedt, bij versterf, soude comen te vallen, niet op hem als haeren half sibben-oem van haer bestevaders wegen, maer op Johan Wijbelingh, als haer zalige vaders broersoem, van haer beste moeders wegen, daer die heer gecomen. Johan Wijbelingh, omme dat voorschreven Wibbe sibber als hij zij, oic hij niet lesen of schrijven sulde kunnen. Freric Hardingh, omme dat hij tegens 't kindt vermoedelic wel zal krigen processen van swetten van confine ackeren boulandes. Zijn gecondemneert omme over voorschreven kind an te sweren, Jacob Theses, als principael voormundt, Wibbe Menningh, als sibbe vooght, ende Freric Hardingh als vrende vooght. Met den verstande nochtans, dat wanneer voorschreven Jacob 't kindt proces comet te maken, een bequaem curator in desselvs stede gestelt zal werden, soo lange daer van gedecideert is, van rechtens wegen. (t732|i124).

01-03-1634 Wibbe Menningh end Freric Hardingh geciteert om an te sweeren als voorstanderen over wijlen Albert Jacobs kindt, hebben deselve de behoerlicke eedt gepræsteert. (t732|i124).

Schema volgens akten van 16-10-1633 en 04-12-1633

Engelke Jacobs

geb. ca 1550 Onstwedde
ovl. vóór 1633 Onstwedde
d.v. Jacob Hermans

huwt
Onstwedde
ca. 1575

Evert Nanninges op 't Theses
geb. ca. 1545 Onstwedde
ovl. in 1633 Onstwedde
z.v. Aicke Nanninges
en N.N. Theses
zie Onstwedde 67

kinderen: geboren Onstwedde

ca. 1575 Aicke huwt Onstwedde ca. 1610 N.N.

ca. 1580 **Albert** huwt Onstwedde ca. 1610 Swanneke

24-08-1629 In saecken Jacob Theses impetrant tegens Evert Theses gerequireerde, questieus over de possessie van seeckere acker bowelandes tot Onstwedde bij den Droeme gelegen, soo des impetrants vader wijlen Hidde Theses sulde hebben ondersettet aen wijlen Herman Jacobs tot Onstwedde. Hebbende gevisiteert ende geëxamineert des gerequireerden deductieschriftuir van den xxix^{en} novembris 1628. Neffens des impetrants contradeductie-schriftuir van den 6^{en} decembris 1628 ende gerequireerden hijrop ingelechte bewijs van den 5^{en} augusti 1629 cracht ergangene sententie van den 5^{en} junij laestleeden. Mitsgaders ooc partijen gedane renunciatie van wider production. Conclusie, ende submissie ad sententiam. **Oick gelettet dat des gerequireerden soene Albert Jacobs sich drage erfgenaeme van d' ondssetter wijlen Herman Jacobs ende nue zij besitter van desselfs goederen.** Verclaere den gerequireerden onbevoeget tot de possessie van desen questieusen acker landes. Ordonnerende oversulx denselven omme gemelte landt te zullen restitueren aen impetrant. Met compensatie der costen. (t732|i124).

Herman Jacobs

niet bekend

geb. ca 1555 Onstwedde
ovl. 1614 -1629 Onstwedde
z.v. Jacob Hermans
kinderen: geen

- 19-10-1609 Talle Wicherinck accordeert wegen een mandat van 5 marck, so Harmen Jacobs op sie overgeven op 2 gulden 2 - 0 - 0
- 09-10-1610 Harmen Jacobs, Jan Mennersinck, Johan Huesinck verdragen op 3 gulden wegen mandat so Abell Geerdes overgeven 3 - 0 - 0
- 19-10-1613 Johan Schulte vormunt van salige Hannes kinder wegen mandat van vijff marck so Harmen Jacobs overgeven accordeert op een real 2 - 8 - 0
- 14-07-1614 Vulmachten des Landes Westerwolde: o.a. Harmenn Jacops

Jacob Hermans upt Westerende	huwt	N.N.
geb. ca 1519 Onstwedde	Onstwedde	geb. ca. 1525
ovl. 1599 -1609 Onstwedde	ca. 1550	
d.v. Jacob Hermans		
kinderen: geboren Onstwedde		
ca. 1550 Engelke	huwt Onstwedde	ca. 1575 Evert Nanninges
ca. 1555 Herman	overleden tussen 14-07-1614 en 24-08-1629	
ca. 1559 Hidde	huwt Sellingen	vóór 1589 Jacobien Theses

Betaalde hoenderbelasting in het kerspel Onstwedde (t2583|i943.6):

anno 1568	Jacob Hermens	<i>tussen Aeijke Tijdwerinck en Karstken Harninck</i>
anno 1569	Iacobs	<i>tussen Tijdwordijnck en Harninck</i>
anno 1570	Helprich Iacobs	<i>tussen Aeijke Tidwerdinck en Karstken Harninck</i>
anno 1571	Helprich Iacobs	<i>tussen Aeijke Tidwerijnck en Karstken Harninck</i>
anno 1572	Jacobs meier	<i>tussen Johan Wilmes en Kerstien Hartinck</i>
anno 1573	Jacobs meier	<i>tussen Johan Wilmes en Kerstien Harlinck</i>
anno 1574	WillemVlemijnck	<i>tussen Aeiko Tidwerinck en Karstken Harninck</i>
anno 1589	Jacob Hermans	<i>tussen Geerdt Tiddewerinck en Frerick Harninge</i>
anno 1590	Jacob Hermens upt Westerende	<i>tussen Gerdt Tidtweringe en Frerick Harninge</i>
anno 1591	Jacob upt Westerende	<i>tussen Gerdt Tidwerinck en Frerick Harninck</i>
anno 1592	Jacob upt Westerende	<i>tussen Gerdt Tidwerinck en Frerick Harninck</i>

01-05-1599 Jacob Harmens toe Onstwedde omtrent sines olderdoms - 80 - jaeren oldt, bekende niemant der partijen eenichsins verwant toe wesen, ock van niemande instruert, offte corrupert toe sin, unde dem eenen soewoll als den anderen rechts toe gunnen, unde betuigede vorts up die gestalte position,

1. Erstlichen der zeugen altter.

1. Betuigede, up desen als boeven verhalet is.

2. Item ob nit getuegen wißen, oder van ihren vorelteren gehortt, dat die twelff geschworen sampt vier unnd twintich ihm lande Westerwolde hiebevör suvereen unnd absolut in civil unnd sonderlich die hoge justitie des halßgerichtes gehert unnd geschurt.

2. Betuigede in voertijden van heth inhouden deses, van anderen oldie luiden woll gehoreth toe hebben, dann 't zolve bij siner tijde (sines wetens) nieth geschien toe wesenn.

3. Item ob sich nicht in den tijden tho gedragen, das ein dieb oder mißthater auß dem stiftt Munster alhier ihm lande ankommen unnd van den twelven geapprehendirt worden.

3. Betuigede, 't zolve bij siner tijden unde gehochgeniße niet geschien toe wesen.

4. Item ob nicht dhomalß der bischoff unnd furst van Munster dießes landes beschutzher van den twalven den gefangnen versocht zu seine furstliche gnaden willen mochte bekennen.

4. Betuigede, hem ock van 't inhouden deses nictes kundich toe wesen.

5. Item ob nicht die twelff ihrer furstliche gnaden versuchen doemales abgeschlagen unnd van ihenen oder durch ihren rechtspruch nach die maniere van rechte verurtheilt unnd justificirt worden.

6. Item ob die twelff geschworen nit volle macht gehabt einen mißthatigen auß gnaden oder sonsten anders zu relaxiren, ob auch dieselbe davon eniger maßen van jemandt conveniert sein, und vor weme.

5. } posit: Betuigede van 't inhouden deser position nictes toe weten.
6. }
7. *Item ob nit vogaende hoge justitie ahn 't hauß Wedde unnd den amtman daselbst laut iren octroj devolvirt.*
7. Betuigede nieth toe weten, hoe die hoege justicie erst anth huiß toe Wedde gekomen sij.
8. *Item ob nicht steedes unnd alle wege nach beschehener devolution der droste oder amtman deßelven haußes unnd heerlicheit in die hoge justitie dieselve macht gehabt, die vorhen die twelff geschworen geexercirt.*
8. Up desen beclagede sich, siner hoegen olderdomes, unde darvan ock nictes bestedeliches toe wetenn.
9. *Item ob oijt in dießen lande gehort unnd geschehen dat so beij rechte einer angeclaget criminelich nach beschehener anlachte rechtlich condemnirt, unde nach gedaener condemnation executirt, der amtman oder richter nach beschehene execution darumb accusert offte geconveniirt.*
9. Betuigede, nieth toe weten, dath 't zolve alß hirinne angetogen, bij siner tijde, enigen droste, amptman offte richter beijegendt oder wederfaren sij.
10. *Item ob auch woll geschehen, das die vorigen amtleuthe dießes haußes unnd heerlicheit eenige mißthatiger auß gunster oder sonsten bewegenden ursachen durch vorbitt gueder leuthe löß gelaßen unnd gerelaxirt.*
10. Betuigede in voerjaeren (bij tijden deß drosten Hanß Hessen) drie mijsdedigers van etlichen Drenthen verfolgeth, unde in dese herlicheith angetoffenn, unde ahn dem huise Wedde gebracht toe wesen, wegen begangenen dieffstals unde druwenten darvan der eener des dieffstals halven gehangen, unde deer ander verbeden worden, van Jacobo in der tijdt richteren inth Oldampt undt anderen mheer, deren naemen hie vergeten, unnde deer darde (wegen druwent van barnen) ahn een Paell verbrandt toe wesen.
11. *Item ob auch umb solche relaxation sie geconveniirt unnd vor weme solches geschehen.*
11. Betuigede van 't inhouden deses nictes toe weten. (t136|i2276).

*****

PACHTERS EN HUURDERS:

Christiaan Wever huwt Christina
 geb. ca. 1685 Onstwedde geb. ca. 1790
 bgr. 20-01-1738 Onstwedde vóór 1722 bgr. 09-01-1735 Onstwedde

kinderen: gedoopt Onstwedde

05-04-1722 Antke huwt Onstwedde 09-04-1747 Albert Harms¹³
 ca. 1724 Leene begraven 15-05-1752 Onstwedde
 ca. 1726 Stoffer huwt 1e Onstwedde 09-04-1756 Alke Hindriks
 huwt 2e Onstwedde 22-04-1759 Trijntje Jans

05-04-1722 Christiaan in Meuws huijs en en haer dochter Antke. (t124|i351).
 09-01-1735 Ontfangen van d' begraffenisse van Kristjaan Wever zijn vrouw 0 - 4 - 0
 20-01-1738 Ontfangen van die begrefenise van Krisijaan 4 stuiver 2 plak 0 - 4 - 2
 08-09-1740 Krisijaens Ancke gedaen 5 stuiver toe een pont botter doe dat Leene sick was
 0 - 5 - 0
 26-08-1741 An Jan Mans Dun betaalt twee gulden seiven stuiver van Christijan Weever zijn
 doodes kostijng 2 - 7 - 0
 03-11-1741 Van Jan Bonker gekoft toe een blauwe rock voor Leene Krisians voor 3 gulden
 5 stuiver 3 - 5 - 0
 03-01-1742 An Ancke in Menningering backhuis uitgelangt twee gulden voor het leene welke
 Ancke in haar huis gehat heeft ses weeke doe het kint sieck waar gewest 2 - 0 - 0
 15-05-1752 Ontfangen uiet handen van onse mester seven stuiver van die begraffenise van
 Lenne Kristjan 0 - 7 - 0
 04-05-1757 In saken Aijke Aijkes nomine uxoris impetrant contra Anneke de weduwe van
 Christiaan Leenders te Onstwedde gedaagde contenderende den impetrant tot
 confirmatie van desselvs mandaat ten einde gedaagde soude moeten verifiseren
 bij faute van dien publice recanteren, sodane verbale injurien als de gedaagde
 hadde geëvomeert, met te seggen dat des impetrants huisvrouw de koeijen, van
 Freerik Steerenborg so op impetrants stal hadden gestaan hadde gemolken, hoe
 zij anders an de melk konden komen, bij faute van dien door confirmatie deeses
 daartoe soude worden geconstringeert, waarop de gedaagde in judicio præsent
 verkloarde niets van des impetrants huisvrouw te weeten als alle eere en goeds
 en dat zij voornoemde verbale injudrien so calare iracundice moeste hebben
 geëvomeert en daarvan peniteerde, civiliter revoceerde, 't welke ter requisitie van
 den impetrant aldus salvo jure in actis is geteikent. (t732|i137).
 13-01-1767 Ontfangen van de begreffenise van Stoffer Krisians zin moeder Kristina twe
 stuiver ses plak 0 - 2 - 6

*****

¹³ Laten te Onstwedde dopen: Harm op 24-12-1747, Luiken op 31-10-1751, Christina op 31-03-1754, Hindrik op 19-03-1758 en Klaas op 05-06-1763.